

Vård av personer från andra länder

Åttonde omarbetade upplagan

Förord

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) informerar i denna handbok om de regler som gäller för att regionerna ska få ersättning för sin vård av patienter från EU/EES-länderna och Schweiz, Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland samt konventionspatienter, utlandssvenskar, övriga utländska medborgare, asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. Avsikten med handboken är att den ska vara ett stöd åt den personal som arbetar med bl.a. patientavgifter och fakturering.

Denna upplaga är en revidering av den handbok ”Vård av personer från andra länder” som förbundet publicerade i juni 2016.

I denna upplaga har ett helt nytt kapitel 5 lagts till om de regler som med anledning av ”brexit” gäller sedan den 1 januari 2021 för personer bosatta/försäkrade i Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland som söker vård i Sverige. Ett nytt kapitel 10 har också tillkommit om EU:s massflyktsdirektiv. Vissa kompletteringar och förtydliganden har gjorts i kapitel 3 om vård till personer från EU/EES-länderna och Schweiz och kapitel 6 om vård till utlandssvenskar.

Bilagorna har kompletterats med flera nya och omarbetade intyg som Försäkringskassan tagit fram efter det att handboken senast reviderades 2016. Det har även tillkommit ett nytt krav på att regionens ansökan till Försäkringskassan om ersättning ska kompletteras med kopia på patientens ID-handling. Flera av dessa ändringar har sedan tidigare redovisats på SKR:s webbsida om vård av personer från andra länder¹. I denna handbok har det preciserats vilka dokument som Försäkringskassan godtar som ID-handling.

Begreppet ”landsting” har i denna upplaga genomgående ersatts av ”region”.

SKR har under revideringen av handboken samverkat med Region Dalarna, Region Östergötland och Försäkringskassan.

Stockholm, juni 2022

Fredrik Lennartsson

Avdelningen för vård och omsorg

¹ [Vård av EU/EES- och konventionspatienter, utlandssvenskar, övriga utländska medborgare](https://skr.se/halsasjukvard/vardavpersonerfranandralander/vardaveueesochkonventionspatienter/utlandssvenskarovrigautlandskamedborgare.7753.html)
(<https://skr.se/halsasjukvard/vardavpersonerfranandralander/vardaveueesochkonventionspatienter/utlandssvenskarovrigautlandskamedborgare.7753.html>)

Innehåll

1 Syfte	7
2 Bakgrund	8
3 Patienter från EU/EES-länderna och Schweiz	9
3.1 EU/EES-länderna och Schweiz.....	9
3.2 Vårdåtagande.....	9
3.3 Några vanliga fall av patienter från EU/EES och Schweiz.....	11
3.4 Planerad vård.....	18
3.5 Särskilda vårdinsatser.....	21
4 Sjukvårdskonventioner	26
4.1 Förhållandet mellan sjukvårdskonventionerna och förordningen 883/2004	26
4.2 Ersättning från Försäkringskassan.....	30
4.3 Nordiska konventionen omfattar även patientens hemresa.....	30
5 Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland	32
5.1 Rätten till vård regleras av flera avtal.....	32
5.2 Personer försäkrade i Storbritannien och Nordirland som vistas tillfälligt i Sverige.....	33
5.3 Protokollet om medicinsk vård.....	33
6 Patienter som är utlandssvenskar	37
6.1 Begreppet utlandssvensk.....	37
6.2 Utlandssvenskar från EU/EES-länder och Schweiz.....	37
6.3 Utlandssvenskar från länder utanför EU/EES eller Schweiz.....	38
6.4 Vissa utlandssvenskar i utvecklingsländer.....	44
6.5 Statligt utsända.....	44
6.6 Vidareremittering till en annan region av utlandssvenskar som bor utanför EU/EES eller Schweiz.....	44
7 Patienter från övriga länder	45
8 Asylsökande	46
8.1 Sammanfattning.....	46
8.2 Finansiering av vård av asylsökande.....	47
8.3 Regionernas vårdåtagande.....	48

8.4 Vård som inte ersätts av Migrationsverket (staten).....	49
9 Personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd	50
9.1 Sammanfattning	50
9.2 Patientavgift.....	51
9.3 Regionernas vårdåtagande	51
9.4 Ersättning från staten	52
10 EU:s massflyktsdirektiv	53
Källförteckning	54
Bilaga 1	56
Europeiska sjukförsäkringskortet (EU-kortet)	56
Bilaga 2.....	57
Provisoriskt intyg om innehav av europeiskt sjukförsäkringskort (FK 5080).....	57
Bilaga 3.....	59
Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien (FK 5163).....	59
Bilaga 4.....	60
Information på olika språk till patienter från EU	60
Bilaga 5.....	62
Intyg om bosättning i Sverige enligt förordning 883/2004 (FK 5230).....	62
Bilaga 6.....	63
Intyg om vård för f.d. gränsarbetare i det land där de tidigare arbetade (S3)....	63
Bilaga 7.....	65
Intyg om rätt till planerad vård (S2)	65
Bilaga 8.....	67
Intyg om rätt till vård i Sverige för personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz (FK 5166)	67
Bilaga 9.....	68
Tillfälligt LMA-kort för asylsökande i Sverige	68
Bilaga 10.....	69
Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i Sverige men försäkrade i annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien (FK 5164)	69

Bilaga 11	70
Sjukförsäkringskort utfärdade av Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland.....	70
Bilaga 12	73
Intyg om bosättning i Sverige enligt handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade Konungariket och Nordirland (FK 5230UK)	73
Bilaga 13	74
Intyg om fortsatt rätt till förmåner från sjuk- och moderskapsförsäkring (E112)	74
Bilaga 14	76
Intyg om rätt till vårdförmåner från arbetsskadeförsäkring (E123).....	76
Bilaga 15	79
Intyg om rätt till hälso- och sjukvård för personer som omfattas av arbetsskadeförsäkring (DA1)	79

1 Syfte

Denna handbok sammanfattar de regler som gäller för att regionerna ska få ersättning för sin vård av patienter från EU/EES-länderna och Schweiz, Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland, samt konventionspatienter, utlands-svenskar, övriga utländska medborgare, asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. Avsikten är att handboken i första hand ska utgöra ett praktiskt stöd åt den personal som administrerar bl.a. patientavgifter och fakturering.

I handboken beskrivs gällande bestämmelser om vad som vid vård av personer från andra länder finansieras via:

- Försäkringskassan
- Migrationsverket
- Patienten
- Regionerna.

2 Bakgrund

Försäkringskassan ersätter regionernas kostnader för viss hälso- och sjukvård, tandvård samt för resor i samband med vård av personer som är försäkrade i andra EU/EES-länder och Schweiz. Motsvarande gäller även för akut vård av personer från de länder med vilka Sverige eller EU har slutit särskilda överenskommelser. Regionernas rätt till ersättning från Försäkringskassan regleras i förordning (2013:711) om ersättningar för vissa vårdkostnader i internationella förhållanden.

En viktig utgångspunkt i detta sammanhang är 8 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som anger att regionerna ska erbjuda även de som inte är bosatta i regionen, som t.ex. utländska besökare, omedelbar hälso- och sjukvård vid behov. Försäkringskassan ersatte under 2020 regionerna med 431 miljoner kronor för vård av personer från andra EU/EES-länder, Schweiz och de länder med vilka Sverige har sjukvårdskonvention eller sjukvårdsavtal.

3 Patienter från EU/EES-länderna och Schweiz

3.1 EU/EES-länderna och Schweiz

Rätten till vård i andra EU/EES-länder regleras i EU:s förordning (EG) 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och direktiv (2011/24/EU) om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård (patientrörlighetsdirektivet). Förordning 883/2004 ger patienter rätt till nödvändig vård på vårdlandets villkor samt viss planerad vård, medan direktiv 2011/24/EU på vissa villkor ger patienter rätt till ersättning i efterhand för sådan vård som de skulle ha haft rätt till i försäkringslandet. Patientrörlighetsdirektivet är infört i svensk lagstiftning genom lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (ersättningslagen).

EU/EES-länderna är Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland (inklusive Åland), Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike. Vidare har Schweiz ett avtal med EU. Avtalet innebär att försäkrade i Schweiz får subventionerad sjukvård i Sverige som om de vore med i EU/EES i enlighet med förordning 883/2004. Däremot omfattas inte Schweiz av EU:s patientrörlighetsdirektiv (2011/24/EU).

Regelverket för vård av personer från Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland, som nu har lämnat EU, beskrivs i kapitel 5.

3.2 Vårdåtagande

3.2.1 Förordning 883/2004

Förordning 883/2004 ger rätt till vård i andra EU/EES-länder och Schweiz. De personer som är försäkrade enligt dessa regler, vilket även gäller för tredjestatsmedborgare som omfattas av förordningen, ska kunna intyga sin rätt till vård i Sverige till vanliga patientavgifter genom att visa upp det Europeiska sjukförsäkringskortet (EU-kortet), provisoriskt intyg om innehav av EU-kort eller annat intyg som ger rätt till vård i Sverige.

Rätten till vård omfattar även digitala vårdtjänster. Person som får digital vård i Sverige måste befinna sig fysiskt i Sverige då vården ges för att kunna åtnjuta vårdförmånen.

3.2.2 Nödvändig vård

Försäkrade i andra EU/EES-länder eller Schweiz har vid tillfällig vistelse i Sverige rätt till nödvändig vård. Denna rätt innebär att de försäkrade under trygga medicinska omständigheter ska kunna vistas här den tid de har planerat. De ska inte behöva avbryta en planerad vistelse och återvända till sitt hemland av medicinska skäl. Med nödvändig vård avses också vård som orsakas av kronisk sjukdom. Det inkluderar även provtagningar, medicinska kontroller, förebyggande mödra- och barnavård samt förlossning.

Om vården kan vänta tills patienten kommer tillbaka till sitt hemland betraktas den inte som nödvändig. En besökare som tänker vistas här i t.ex. fem månader kan ha rätt till mer vård än en person som planerar att bara stanna några dagar. Det är behandlande läkare/motsvarande som i det enskilda fallet avgör vad som ska anses vara nödvändig vård.

Rätten till nödvändig vård ger inte möjligheter till vård om syftet med resan till Sverige är att söka vård.

3.2.3 Försäkringskassan har ett nationellt ansvar för EU/EES-vård

Försäkringskassan har ett nationellt ansvar för hanteringen av ärenden om EU/EES-vård. Försäkringskassan har i uppgift att bl.a. ta emot ansökningar om ersättning från samtliga regioner för vård av personer från de övriga EU/EES-länderna, Schweiz, Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland och konventionsländerna och utbetala ersättning till regionerna. I Försäkringskassans uppgifter ingår också att besluta i ärenden rörande ersättning i efterhand, förhandstillstånd och rätt till vårdförmåner vid bosättning i annat land enligt förordning 883/2004 samt om ersättning och förhandsbesked enligt lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (ersättningslagen). Mer information finns i kapitel 3.4.

Regionerna ska skicka ansökningar om ersättning och underlag vad gäller hälso- och sjukvård till Försäkringskassan, postadress: Försäkringskassan, Internationell vård, Box 1213, 621 23 Visby. Försäkringskassan

(www.forsakringskassan.se) nås på telefon 0771-17 90 00, fax 0532-714 90 och e-post kundcenterpartner@forsakringskassan.se.

Vad gäller tandvård för personer som är äldre än 23 år, ansöker vårdregionen om ersättning hos Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd. För barn och unga som inte har fyllt 24 år skickas ansökan om ersättning till Försäkringskassans enhet för internationell vård. Se mer om ansökan om ersättning i den fotnot som finns i bl.a. tabell 1.

För att kunna bedöma en regions rätt till ersättning behöver Försäkringskassan få uppgift om patientens namn och födelsedatum, underlag som bekräftar personens identitet (ID-handling) och personens rätt till vårdförmån (t.ex. kopia av europeiskt sjukförsäkringskort), samt information om var och under vilken tidsperiod som personen har fått vård, vilken vårdförmån som personen har fått och till vilken kostnad. Försäkringskassan godtar inte digitala EU-kort. Vid resor och transporter ska det dessutom av underlagen framgå mellan vilka platser som dessa har skett.

3.3 Några vanliga fall av patienter från EU/EES och Schweiz

3.3.1 Tillfällig vistelse i Sverige t.ex. som turist

Av tabell 1 framgår vad en patient som är bosatt i ett annat EU/EES-land eller Schweiz och tillfälligt vistas i Sverige t.ex. som turist ska betala, samt vilka kostnader som regionen ska ansöka om ersättning för hos Försäkringskassans enhet för internationell vård respektive genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd. De krav som måste tillgodoses för att få ersättning från Försäkringskassan återges i avsnitt 3.3.1.1 och 3.3.1.2.

Tabell 1. Bosatt i ett EU/EES-land utanför Sverige som tillfälligt vistas i Sverige

Patientkategori	Villkor	Nödvändig sjukvård	Planerad sjukvård	Nödvändig tandvård	Planerad tandvård
Försäkrad i annat EU/EES-land eller Schweiz, även familjemedlem till sådan, enligt förordning 883/2004	Krav på intyg: EU-kort eller provisoriskt intyg.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift). Se kapitel 3.4 om planerad vård.	Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. *)	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden. Se kapitel 3.4 om planerad vård.
Gränsarbetare bosatta i annat EU/EES-land eller Schweiz som arbetar i Sverige och deras familjemedlemmar	Krav på intyg: FK5163	Se avsnitt 3.3.3 Gränsarbetare	Se avsnitt 3.3.3 Gränsarbetare	Se avsnitt 3.3.3 Gränsarbetare	Se avsnitt 3.3.3 Gränsarbetare
Pensionärer med svensk pension, deras familjemedlemmar och studenter	Krav på intyg: FK5163 eller FK5166. Svenskt EU-kort gäller inte.	Se avsnitt 6.2.2 pensionärer med svensk pension och avsnitt 6.2.3 om studenter.	Se avsnitt 6.2.2 pensionärer med svensk pension och avsnitt 6.2.3 om studenter.	Se avsnitt 6.2.2 pensionärer med svensk pension och avsnitt 6.2.3 om studenter.	Se avsnitt 6.2.2 pensionärer med svensk pension och avsnitt 6.2.3 om studenter.

*) För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 24 år det år tandvården ges, ska ansökan om ersättning skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård. För barn och ungdomar ansöker vårdgivaren om ersättning motsvarande det pris som denna debiterar för vuxenpatienter för motsvarande tandvårdsåtgärd. Observera att barn och ungdomar har rätt till avgiftsfri tandvård.

3.3.1.1 En patient som är turist från EU/EES eller Schweiz – krav på underlag

För att styrka sin rätt till nödvändig vård i Sverige ska en patient från ett annat EU/EES-land eller Schweiz inför regionen/vårdgivaren kunna visa upp ett giltigt EU-kort eller ett provisoriskt intyg om innehav av EU-kort.

EU-kort ska visas upp vid vårdtillfället. En patient kan inte visa upp ett EU-kort i efterhand eftersom man då inte vet om det var giltigt vid själva vårdtillfället. Det provisoriska intyget kan visas upp både vid vårdtillfället och efter vårdtillfället. Den i det provisoriska intyget uppgivna giltighetstiden måste täcka vårdtillfället för att intyget ska berättiga till samma vårdavgift som bosatta inom regionen betalar för den nödvändiga vården.

I bilaga 1 finns exempel på ett svenskt EU-kort och i bilaga 2 ett exempel på det provisoriska intyget om innehav av EU-kort. Alla länder har kort eller intyg på nationella språk och EU-kortet kan även återfinnas på baksidan av ett nationellt sjukförsäkringskort.

Bilder på de enskilda EU/EES-ländernas EU-kort finns på EU-kommissionens webbplats².

En patient, som är berättigad till nödvändig vård, betalar till regionen samma vårdavgifter som personer som är bosatta i Sverige. Patienten omfattas därmed också av högkostnadsskyddet i hälso- och sjukvårdslagen, högkostnadsskyddet i lagen om läkemedelsförmåner, avgiftsfri vård enligt smittskyddslagen och regionernas regler om ersättning för sjukresor.

De pensionärer med svensk allmän pension som är bosatta i ett annat EU/EES-land eller Schweiz och som reser till Sverige har rätt till all vård till vanlig patientavgift. Deras svenska EU-kort gäller inte i Sverige, utan de ska uppvisa det intyg som behandlas i avsnitt 6.2.2 och som återfinns i bilaga 3.

Regionen skickar till Försäkringskassan en ansökan om ersättning med specificerad räkning över utförd vård där priserna ska utgå från gällande riksavtal för utomlänsvård. Detta avtal och gällande regionala prislistor är tillgängliga på SKR:s webbplats³. Tillsammans med ansökan ska det bifogas en kopia av det

² [Hur känner du igen kortet](https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=653&langId=sv) (https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=653&langId=sv)

³ [Riksavtal för utomlänsvård](https://skr.se/skr/halsasjukvard/ekonomiavgifter/utomlansvardriksavtal.943.html)

(https://skr.se/skr/halsasjukvard/ekonomiavgifter/utomlansvardriksavtal.943.html)

giltiga EU-kortet, både fram- och baksida, eller intyget. Även för tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 24 år det år tandvården ges, ska ansökan skickas till Försäkringskassan. För barn och ungdomar ansöker vårdgivaren om ersättning motsvarande det pris som denna debiterar för vuxenpatienter för motsvarande tandvård. Nödvändig tandvård som getts enligt reglerna i förordning (2008:193) om statligt tandvårdsstöd till personer över 23 år, ersätts av Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

En patient bosatt i något av de övriga nordiska länderna som vistas tillfälligt i Sverige, behöver inte uppvisa vare sig EU-kort eller provisoriskt intyg. I dessa fall lämnar regionen i sin ansökan till Försäkringskassan istället uppgifter om patientens namn, bostadsadress (måste vara i annat nordiskt land än Sverige), kopia av patientens giltiga ID-handling inklusive uppgift om patientens motsvarighet till personnummer i hemlandet och en specificerad vårdräkning.

Krav på kopia av ID-handling gäller även vid ansökan om ersättning för nödvändig vård av gränsarbetare (avsnitt 3.3.3) och vid ansökan om ersättning för hemresa enligt nordiska konventionen (kapitel 4.3). Som ID-handling accepterar Försäkringskassan pass, nordiska ID-kort och andra nationella ID-kort som är giltiga identitetshandlingar för resor inom Schengen-området, samt nordiska körkort i de fall där det på kortet finns uppgift om identifikationsnummer motsvarande svenskt personnummer. När det gäller ID-kort eller körkort behöver Försäkringskassan få kopia av både fram- och baksidan.

Om en patient är under 18 år och saknar ID-handling accepterar Försäkringskassan kopia på ID-handling från medföljande vuxen med uppgift om patientens motsvarighet till personnummer i hemlandet. Krav på kopia av ID-handling gäller inte när nordisk patient uppvisar ett intyg som ger rätt till vård.

Försäkringskassan lämnar ingen ersättning om kopia av ID-handling inte bifogas ansökan. I sådana fall ombeds berörd region att komplettera sin ersättningsansökan. Saknas ID-handling kan regionen begära att berörd patient kontant eller mot faktura betalar hela beloppet för vården i likhet med vad som framgår av avsnitt 3.3.1.2.

3.3.1.2 EU-kort eller provisoriskt intyg saknas – patienten betalar

Om patienten inte kan styrka sin rätt till nödvändig vård till vanlig patientavgift, t.ex. om EU-kortet eller det provisoriska intyget saknas eller är ogiltigt, kan

regionen begära att personen kontant eller mot faktura betalar hela beloppet för vården enligt riksavtalet för utomlänsvård. Den vårdsökande bör i dessa fall underrättas om möjligheten att ansöka om ersättning för sina utlägg från sin socialförsäkringsinstitution i hemlandet.

För att göra det enklare för regionen att informera om dessa avgiftsregler, finns i bilaga 4 ett informationsformulär som finns i översättning till tyska, engelska, franska, italienska, spanska, polska, estniska, lettiska och litauiska.

Ett alternativ är att patienten själv beställer ett provisoriskt intyg om innehav av EU-kort från sin utländska socialförsäkringsinstitution. Intyget måste sedan lämnas till regionen innan en ansökan med specificerad vårdräkning skickas till Försäkringskassan. I dessa fall accepterar emellertid Försäkringskassan inte en kopia av patientens EU-kort, eftersom EU-kortet saknar uppgift om utfärdandedatum och det därmed inte är säkert att kortet var giltigt när vårdförmänen gavs. Med intyget som underlag kan ansökan sedan skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård eller inrapportering ske i Försäkringskassans elektroniska system i de fall det handlar om tandvård för en person som är äldre än 23 år och som ryms inom det statliga tandvårdsstödet.

3.3.2 En patient som är bosatt i Sverige utan att vara folkbokförd här

De personer som anses vara omfattade av svensk lagstiftning och bosatta i Sverige enligt förordning 883/2004 men som inte kan bli folkbokförda här, har rätt till hälso- och sjukvård och tandvård i Sverige. Det gäller såväl för den som arbetar som för den som inte arbetar. En kontroll av om de är folkbokförda eller inte ska göras innan Försäkringskassans ”Intyg om bosättning i Sverige enligt förordning 883/2004” används. Detta intyg återges i bilaga 5.

Den enskilde ska erbjudas motsvarande hälso- och sjukvård som erbjuds de personer som är folkbokförda i Sverige, dvs. i enlighet med 8 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och 5 § tandvårdslagen (1985:125). Försäkringskassan betalar sedan ersättning till regionerna för denna vård.

Om vistelsen i Sverige överskrider tolv månader ska personen normalt folkbokföra sig i Sverige. Därmed har personen tillgång till hälso- och sjukvård såsom övriga folkbokförda i regionen.

I tabell 2 visas vad en patient betalar samt vilka kostnader som regionen ska ansöka om ersättning för hos Försäkringskassan när vård ges till en person som är

omfattad av svensk lagstiftning och bosatt enligt förordning 883/2004. Till ansökan med specificerad vårdräkning, som ska baseras på gällande riksavtal för utomlänsvård, ska en kopia av Försäkringskassans ”Intyg om bosättning i Sverige enligt förordning 883/2004” bifogas.

Intyget om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i Sverige men försäkrade i annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien (bilaga 10) ger rätt till all vård (nödvändig och planerad) till vanlig patientavgift. Detta intyg ger även rätt till tandvård inom det statliga tandvårdsstödet. Intyget ska visas upp för vårdgivare i Sverige av personer bosatta i Sverige men försäkrade i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Kostnaden för denna vård ansöker regionen om ersättning för hos Försäkringskassans enhet för internationell vård tillsammans med en kopia av intyget. Om det är tandvård för en person som är äldre än 23 år och som omfattas av statligt tandvårdsstöd, ansöker regionen hos Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

Patienter som hävdar att de är bosatta i Sverige men inte är folkbokförda eller inte har giltigt intyg, ska betala hela kostnaden för hälso- och sjukvården enligt riksavtalet för utomlänsvård.

Tabell 2. EU-rättsligt bosatta men inte folkbokförda i Sverige

Krav på intyg	Hälso- och sjukvård	Tandvård
Försäkringskassans ”Intyg om bosättning i Sverige enligt förordning 883/2004” (FK5230) eller Försäkringskassans ”Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i Sverige men försäkrade i annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien” (FK5164)	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.*)

*) För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 24 år det år tandvården ges, ska ansökan om ersättning skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård. För barn och ungdomar ansöker vårdgivaren om ersättning motsvarande det pris som denna debiterar för vuxenpatienter för motsvarande tandvårdsåtgärd. Observera att barn och ungdomar har rätt till avgiftsfri tandvård.

3.3.3 Gränsarbetare

En gränsarbetare är en anställd eller egenföretagare som arbetar i en stat och är bosatt i en annan stat arbetaren som regel återvänder dagligen eller åtminstone en gång i veckan. En arbetare har rätt till både nödvändig och planerad vård till vanlig vårdavgift i både bosättnings- och arbetslandet.

Om en gränsarbetare är bosatt i någon av de övriga nordiska länderna och arbetar i Sverige, behöver denna person inte styrka sin rätt till nödvändig vård här genom att uppvisa ett intyg. I dessa fall lämnar regionen till Försäkringskassan istället uppgifter om patientens namn, bostadsadress, kopia av patientens giltiga ID-handling och en specificerad vårdräkning.

Om en gränsarbetare är bosatt i någon av de övriga nordiska länderna och arbetar i Sverige, kan denna person styrka sin rätt till både nödvändig vård och planerad vård här genom att uppvisa Försäkringskassans ”Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien”. Detta gäller också för gränsarbetare bosatt utanför Norden men inom EU/EES eller Schweiz. Intyget återges i bilaga 3.

En person från EU/EES eller Schweiz som arbetar i Sverige ska vara socialförsäkrad i Sverige enligt förordning 883/2004 och har därmed rätt till statligt tandvårdsstöd och kan/ska därför inte styrka det med varken nordisk adress eller EU-kort. Den som däremot bor i Sverige och arbetar i något annat EU/EES-land eller Schweiz, behöver intyg FK5164 om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i Sverige men försäkrade i annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien (bilaga 10) för att ha rätt till statligt tandvårdsstöd i Sverige, alternativt visa EU-kort för nödvändig tandvård.

En pensionerad gränsarbetare kan uppvisa intyg S3, som återges i bilaga 6, för att styrka finansiering av planerad vård. Detta intyg har samma funktion som intyg S2, som behandlas i kapitel 3.4.

Regionerna ansöker om ersättning hos Försäkringskassans enhet för internationell vård för den resterande vårdkostnaden och en specificerad vårdräkning skickas tillsammans med ett giltigt underlag. I de fall det handlar om tandvård för en person som är äldre än 23 år och som ryms inom det statliga tandvårdsstödet, sker ansökan hos Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

När en gränsarbetare är bosatt, folkbokförd, i Sverige har arbetaren tillgång till hälso- och sjukvård här såsom övriga boende i regionen.

3.3.4 Studerande och utsända

Personer från andra EU/EES-länder eller Schweiz som studerar i Sverige eller är utsända hit och deras medföljande familjemedlemmar har, liksom övriga försäkrade enligt förordning 883/2004, rätt till nödvändig vård. Även denna personkrets ska för att styrka sin rätt till vård uppvisa EU-kort eller provisoriskt intyg. Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Studerande och utsända från ovan nämnda länder som vistas i Sverige längre än tolv månader förväntas folkbokföra sig här.

Regionen skickar till Försäkringskassan en ansökan om ersättning med specificerad räkning över utförd vård där priserna ska utgå från gällande riksavtal för utomlänsvård. Tillsammans med ansökan ska en kopia av det giltiga EU-kortet, fram- och baksida, eller intyg bifogas. I de fall det rör tandvård för en person som är äldre än 23 år och som ryms inom det statliga tandvårdsstödet, ansöker regionen hos Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

3.4 Planerad vård

3.4.1 I Sverige

3.4.1.1 Förordning 883/2004

En person som är försäkrad enligt förordning 883/2004 har möjlighet att ansöka hos sin socialförsäkringsinstitution om ett förhandstillstånd för att finansiera planerad vård i ett annat EU/EES-land, t.ex. i Sverige. Med planerad vård avses att syftet med resan till Sverige är specifikt att söka vård. I annat fall rör det sig om nödvändig vård, såsom det beskrivs i kapitel 3.2.

Vad gäller planerad vård är det troligt att en direkt kontakt med en svensk vårdgivare tas av personen själv, berörd vårdgivare i hemlandet eller personens socialförsäkringsinstitution. Denna institution i patientens hemland kan utfärda ett tillstånd, intyg S2, om personen kommer från ett annat EU/EES-land eller Schweiz för att styrka finansieringen av den planerade vården i Sverige. Intyg S2 motsvarar det tidigare använda intyget E112 som fortfarande kan förekomma. Försäkringskassan accepterar intyg E112 som har utfärdats av

Danmark, Finland, Island och Norge. I bilaga 7 återges intyg S2, medan intyg E112 återges i bilaga 13.

När regionen begär ersättning för vårdkostnaden från Försäkringskassan ska en kopia av ett giltigt intyg S2/E112 bifogas.

I följande tabell 3 sammanfattas frågorna om patientens betalningsskyldighet och finansiering av planerad vård via Försäkringskassans enhet för internationell vård respektive genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

Tabell 3. Planerad vård i Sverige för bosatt i ett EU/EES-land utanför Sverige

Krav	Planerad sjukvård	Planerad tandvård
Försäkrad, även familjemedlem till sådan, enligt förordning 883/2004. Krav: intyg S2. Se avsnitt 6.2.2 pensionärer med svensk pension och avsnitt 6.2.3 om studenter.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. ^{*)}

*) För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 24 år det år tandvården ges, ska ansökan om ersättning skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård. För barn och ungdomar ansöker vårdgivaren om ersättning motsvarande det pris som denna debiterar för vuxenpatienter för motsvarande tandvårdsåtgärd. Observera att barn och ungdomar har rätt till avgiftsfri tandvård.

3.4.1.2 Patientrörlighetsdirektivet

En person ifrån ett annat EU/EES-land kan vända sig direkt till en vårdgivare i Sverige för vård och sedan ansöka om ersättning i efterhand i försäkringslandet enligt bestämmelserna i den nationella lag som berört medlemsland tillämpar som en följd av patientrörlighetsdirektivet (2011/24/EU).

I dessa fall ska patienten själv betala hela vårdkostnaden (utomlänsavgiften enligt bestämmelserna i riksavtalet) direkt till berörd vårdgivare. Patienten har i dessa fall rätt till en specificerad faktura. Den svenska Försäkringskassan blir därmed inte involverad i arbetet med att administrera finansieringen av denna vård.

3.4.2 Försäkringskassans beslut om planerad vård i andra EU/EES-länder eller Schweiz för personer försäkrade i Sverige

3.4.2.1 Förordning 883/2004

En försäkrad person i Sverige kan vända sig till Försäkringskassan och ansöka om ett förhandstillstånd för att få vård i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Försäkringskassan bedömer ansökan, efter samråd med berörd region, med utgångspunkt från bl.a. om vården inte kan ges inom rimlig tid i Sverige med beaktande av personens aktuella hälsotillstånd och sjukdomens troliga utveckling. Bedömer Försäkringskassan att ett förhandstillstånd kan beviljas, utfärdas ett intyg S2 som innebär att Försäkringskassan ansvarar för att ersätta behörig institution i vårdlandet. Försäkringskassan fakturerar därefter det utbetalda beloppet till personens hemregion. En person som fått tillstånd för planerad vård i enlighet med förordning 883/2004, kan också beviljas ersättning för kringkostnader för exempelvis resa och boende.

3.4.2.2 Patientrörlighetsdirektivet

I Sverige tillämpas sedan den 1 oktober 2013 lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (ersättningslagen) som en följd av patientrörlighetsdirektivet.

En försäkrad person i Sverige kan vända sig till Försäkringskassan och ansöka om ersättning i efterhand för redan uppkomna vårdkostnader i ett annat EU/EES-land. Detta gäller både nödvändig och planerad vård. Personen kan också ansöka hos Försäkringskassan om förhandsbesked för planerad vård i ett annat EU/EES-land. Det är Försäkringskassan som fattar beslut om ersättning för planerad eller nödvändig vård enligt ersättningslagen.

Försäkringskassan ska som huvudregel samråda med berörd region i varje enskilt ärende.

Det är Försäkringskassan som ska betala ut beslutad ersättning till patienterna. Försäkringskassan fakturerar därefter det utbetalade beloppet till patientens hemregion (gäller inte vuxentandvård som omfattas av statligt tandvårdsstöd). Ytterligare information om ersättningslagen finns i SKL:s cirkulär 13:52⁴.

⁴ [SKL Cirkulär 13:52](#)

(<https://skr.se/download/18.14995aea175214466cfc8f4/1602844516266/13052.pdf>)

3.4.2.3 Nationella kontaktpunkter för gränsöverskridande vård

Försäkringskassan är nationell kontaktpunkt med uppdrag att informera personer boende i Sverige om den gränsöverskridande vården. Utförlig information finns på Försäkringskassans hemsida (www.forsakringskassan.se). I Försäkringskassans vägledning 2021:1⁵ finns ett detaljerat stöd för bl.a. handläggning av enskilda ärenden.

Socialstyrelsen är nationell kontaktpunkt med uppdrag att lämna information om svensk hälso- och sjukvård till personer och myndigheter i andra EU/EES-länder.

3.4.3 Regionernas beslut om planerad vård utomlands

Det förekommer att regionerna remitterar patienter, bosatta inom regionen, för vård utomlands i de fall vården inte har kunnat ges i Sverige och regionen har bedömt att patienten bör ha vården. Detta är fullt möjligt eftersom regionerna är ansvariga för befolkningens sjukvård. Andra EU/EES-länder kan dock även i dessa fall kräva att patienten uppvisar blankett S2. I sådana situationer kan Försäkringskassan utfärda blanketten om regionen upprättar en betalningsförbindelse med Försäkringskassans enhet för internationell vård. Regionen blir således ansvarig för dessa vårdkostnader.

3.5 Särskilda vårdinsatser

3.5.1 Dialys och syrgasbehandling m.m.

En person som uppvisar ett giltigt EU-kort eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort har vid tillfällig vistelse här även rätt till nödvändig vård som av praktiska skäl kräver en förhandsöverenskommelse mellan den berörda personen och vårdgivaren. Det kan handla om t.ex. dialys, syrgasbehandling, astma-behandling, ekokardiografi vid autoimmuna sjukdomar och kemoterapi. En förutsättning är att avtal träffas i förväg och att behandlingen utförs på institutioner som omfattas av avtal med den aktuella statens myndigheter. Dessutom har regionerna möjlighet att finansiera t.ex. dialysvård på privatägda kliniker utomlands.

⁵ [Vägledning 2021:1, Vård i gränsöverskridande situationer](https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/1309ab59-e648-4666-883d-cc3c65fbb0fe/vagledning-2021-01.pdf?MOD=AJPERES&CVID=)

(<https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/1309ab59-e648-4666-883d-cc3c65fbb0fe/vagledning-2021-01.pdf?MOD=AJPERES&CVID=>)

3.5.2 Förlossning

En kvinna som uppvisar giltigt EU-kort eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort har rätt till all vård som blir nödvändig p.g.a. graviditet. Detta inkluderar också förlossning i normal tid förutsatt att avsikten med vistelsen i Sverige inte är att söka förlossningsvård.

3.5.3 Hjälpmedel

En person som uppvisar giltigt EU-kort eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort har i anslutning till ett vårdbesök vid tillfällig vistelse i Sverige rätt till sådana hjälpmedel som bedöms som nödvändiga. Hjälpmedlen kan normalt sett inte tas med till bosättningslandet.

Om en person bor i ett annat EU/EES-land eller Schweiz och arbetar i Sverige, har denna rätt till hjälpmedel på samma sätt som om personen vore bosatt här (se avsnitt 3.3.3). Det innebär att Försäkringskassan i dessa fall ersätter regionen för kostnaden för hjälpmedlet.

Om en person som arbetar i Sverige slutar sin anställning och återvänder till sitt hemland, får personen behålla sitt hjälpmedel om det har överenskommit. Skulle personen i stället ha fått låna hjälpmedlet kan regionen begära att det lämnas tillbaka, med hänvisning till att personen inte längre har rätt till vårdförmån i Sverige. Personen kan sedan i sitt hemland begära ett nytt hjälpmedel.

3.5.4 Läkemedel

En person som uppvisar EU-kortet eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort, har rätt till nödvändiga läkemedelsförmåner på samma ekonomiska villkor som personer bosatta i landet. När personen köper ett läkemedel från ett apotek uppvisas receptet och EU-kortet eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort.

Gränsarbetare som arbetar i Sverige och är bosatta i annat EU/EES-land eller Schweiz har, liksom deras familjemedlemmar, rätt till subventionerade receptbelagda läkemedel i Sverige enligt befintligt högkostnadsskydd för läkemedel. Detta förutsätter att läkemedlet har förskrivits i Sverige och att personen kan styrka sin rätt till förmån på det svenska apoteket genom bevis på att de arbetar i Sverige eller sedvanligt EU-kort/intyg. Se avsnitt 3.3.3.

3.5.5 Sjukresor och sjuktransporter

Regionen ansöker hos Försäkringskassan om ersättning för de faktiska kostnaderna för sjukresor och sjuktransporter som omfattas av förordning 883/2004. Denna förordning täcker emellertid inte resor och transporter över nationsgränserna. Ett sådant åtagande finns dock i den nordiska sjukvårdskonventionen. Se kapitel 4.3.

3.5.6 Läkarintyg

Regionerna kan få en begäran från en institution i ett annat EU/EES-land eller Schweiz om att utfärda läkarintyg, som rör t.ex. pension för personer som bor i Sverige eller i andra EU/EES-länder eller Schweiz. Försäkringskassan tar emot begäran från det andra landet och ser i samråd med berörd person till att läkarundersökningen blir utförd. Regionerna kan i dessa fall begära ersättning av Försäkringskassan för de faktiska kostnaderna för att utfärda ett intyg. Vad gäller sådana ärenden bifogar regionerna en kopia av begäran om läkarintyg.

3.5.7 Vård av sjömän

För den sjöman som är anställd ombord på ett fartyg som för ett EU/EES-lands eller Schweiz flagga gäller enligt förordning 883/2004 det landets lagstiftning. Detta lands socialförsäkringsinstitution ska utfärda EU-kort eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort. Saknas EU-kort eller det provisoriska intyget och fartyget för utomnordisk flagg kan, om inte en betalningsförbindelse erhålls från fartyget/rederiet, hela vårdkostnaden tas ut av patienten.

3.5.8 Vård enligt smittskyddslagen

Smittskyddslagen ger vid allmänfarlig sjukdom vissa grupper av personer rätt till för patienten kostnadsfri undersökning, vård, behandling och läkemedel om åtgärden av den behandlande läkaren bedöms minska risken för smittspridning. Kostnadsfriheten omfattar bl.a. personer som utan att vara bosatta i Sverige har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom enligt vad som följer av EU-förordning 883/2004. Berörda personer behöver uppvisa EU-kort, provisoriskt intyg om innehav av EU-kort eller intyg som Försäkringskassan utfärdat med stöd av förordning 883/2004, exempelvis FK5164 (bilaga 10) eller FK5230 (bilaga 5).

Utländska sjömän omfattas beträffande undersökning, vård, behandling och läkemedel vid gonorré, klamydia och syfilis.

Vården är inte kostnadsfri för patienten om vård söks av annan anledning än för den smittsamma sjukdomen. Kostnadsfriheten omfattar inte heller slutenvård eller uppföljningsbesök/rehabilitering efter det att patienten har tillfrisknat och inte längre är smittsam.

3.5.9 Kommunal hemsjukvård

I det stora flertalet regioner har regionens skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård) i ordinärt boende genom avtal överlåtits till kommunerna. Det innebär att kommunen, och inte regionen, bär ansvar för den hemsjukvård som omfattas av avtalet. SKR:s bedömning är att kommunerna inte är skyldiga att erbjuda hemsjukvård till andra än personer som är bosatta i kommunen, såvida inte avtalet om övertagande av ansvaret för hemsjukvård säger något annat. Kommunen har dock en möjlighet (12 kap. 2 § HSL) att på frivillig grund erbjuda dem som vistas tillfälligt i kommunen hemsjukvård. Enligt SKR:s bedömning är inte heller regionen skyldig att erbjuda hemsjukvård till patienter från andra länder som vistas här tillfälligt. Om personen själv söker upp primärvården är dock regionen skyldig att erbjuda viss vård (som minst omedelbar vård enligt 8 kap. 4 § HSL).

Regionerna har rätt till ersättning från Försäkringskassan för kostnader som avser hälso- och sjukvård enligt förordning (2013:711) om ersättning för vissa kostnader för gränsöverskridande hälso- och sjukvård. Kommunerna har dock inte rätt till ersättning från Försäkringskassan för den vård de tillhandhåller patienter från andra länder som tillfälligt vistas i kommunen.

3.5.10 Tolkkostnader

Patienter som inte förstår eller talar svenska fullt ut har rätt till samma goda information som andra patienter. Hälso- och sjukvårdens verksamheter bör vid behov anlita tolk (prop. 2013/14:106 om patientlagen). Det är upp till berörd myndighet och inte den enskilde att avgöra om behov av tolk föreligger (prop. 2016/17:180 om ny förvaltningslag).

Normalt sett står berörda myndigheter för dessa tolkkostnader. Beträffande hälso- och sjukvård gäller att vårdgivare inte kan begära ersättning för språktolk för vård som ges inom ramen för förordning 883/2004. Däremot kan vårdgivare begära ersättning för språktolk beträffande vård som ges enligt patientrörlighetsdirektivet (2011/24/EU) under förutsättning att ett pris för denna tjänst finns upptaget i den regionala prislistan för utomlänsvård (prop. 2012/13:150 om

patientrörlighet i EU). Den nordiska språkkonventionen om nordiska medborgares rätt att använda sitt eget språk i annat nordiskt land (SÖ 1982:93) ger det offentliga ett ansvar för att täcka kostnaderna för tolkning och översättning bl.a. i kontakterna med sjukvården.

Vad gäller hälso- och sjukvård till asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd ingår tolkkostnader i den statliga ersättningen till regionerna (se kapitel 8 och 9).

3.5.11 Vård vid konstaterad arbetsskada

En person som bosätter sig eller tillfälligt visats i Sverige och har en konstaterad arbetsskada från ett annat EU/EES-land eller Schweiz, har genom förordning 883/2004 rätt att få vårdförmåner för sin arbetsskada enligt arbetsskadeförsäkringen i Sverige. Rätten till vårdförmåner i en sådan situation ska styrkas med intyg E123 (bilaga 14) eller intyg DA1 (bilaga 15) om rätt till vårdförmåner från arbetsskadeförsäkring. Intyget utfärdas av personens behöriga stat.

4 Sjukvårdskonventioner

4.1 Förhållandet mellan sjukvårdskonventionerna och förordningen 883/2004

Sjukvårdskonventionerna och sjukvårdsavtalen spelar idag en mindre roll än tidigare, då det svenska EU-inträdet och utvidgningen av EU medförde att många konventioner och avtal ersattes med förordningen 883/2004.

Den nordiska konventionen om social trygghet, som behandlas i kapitel 4.3, gäller fortfarande. Konventionen med Storbritannien och Nordirland och dess protokoll om medicinsk vård, som under perioden 1994-2020 enbart gällde med avseende på kanalöarna Jersey, Guernsey och Isle of Man, har efter Storbritanniens och Nordirlands EU-utträde fått förnyad aktualitet (se kapitel 5). Sverige har också en konvention med Ungern, som omfattar akut sjukvård för personer som inte har rätt till EU-kort och i det sammanhanget ska en patient uppvisa sitt pass. Därutöver finns sjukvårdsavtal med Algeriet, Australien, Israel och Québec, samt en konvention med Turkiet om planerad vård. Avtalet med Israel avser endast förlossningsvård. Avtalet med Algeriet avser akut vård, medan avtalet med Australien avser nödvändig vård och tandvård. Avtalet med Québec innebär att person som tillfälligt arbetar här, liksom medföljande familjemedlemmar, har rätt till all vård inkl. tandvård under vistelse här upp till ett år. Det innebär att personer från ovanstående länder har rätt till nämnda vård på samma avgiftsvillkor som bosatta i Sverige. Motsvarande rätt till subventionerad vård har personer bosatta i Sverige vid besök i samtliga dessa länder.

Sveriges konvention med Turkiet reglerar planerad sjukvård men inte akut vård. En person från Turkiet kan därför uppvisa ett förhandstillstånd/betalningsförbindelse (intyg E112 eller E123), för planerad vård i Sverige. Regionen skickar i sådana fall en ansökan om ersättning med vårdräkning och kopia av förhandstillståndet till Försäkringskassans enhet för internationell vård, som därefter ersätter regionen för vårdkostnaderna.

Sverige har sjukvårdsavtal med följande länder utanför EU/EES (avtalet med Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland redovisas i kapitel 5):

Tabell 4. Utländska medborgare bosatta utanför EU/EES eller Schweiz i konventionsländer exkl. Storbritannien och Nordirland

Avtalsland och omfattning	Intyg	Akut sjukvård Sjukvårdsavtal tillämpligt	Planerad sjukvård	Akut tandvård Sjukvårdsavtal tillämpligt	Planerad tandvård
Algeriet: Akut vård. Inte tandvård.	Pass samt uppgift om bostadsadress i Algeriet.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift).	Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.*)	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.
Australien: Nödvändig vård och tandvård, mödra- och förlossningsvård	Pass. Om personen saknar australiensiskt pass, ska dokumentation bifogas om att personen har rätt att vistas i Australien under obegränsad tid.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift).	Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.*)	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.

Avtalsland och omfattning	Intyg	Akut sjukvård Sjukvårdsavtal tillämpligt	Planerad sjukvård	Akut tandvård Sjukvårdsavtal tillämpligt	Planerad tandvård
Israel: Endast förlossningsvård.	Intyg utfärdat av behörigt försäkringsorgan. Av intyget ska framgå att kvinnan har rätt till vårdförmåner i det land hon har rest ifrån	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.			
Québec: Endast den som arbetar eller studerar kortare tid än ett år. All vård under pågående vistelse i Sverige.	Försäkringsintyg från Québec utfärdat av "Bureau des ententes de sécurité sociale" och intyg om arbetstillstånd eller inskrivningsintyg från läroanstalt i Sverige som omfattas av den svenska lagstiftningen om studiestöd	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.*)	Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.*)

Avtalsland och omfattning	Intyg	Akut sjukvård Sjukvårdsavtal tillämpligt	Planerad sjukvård	Akut tandvård Sjukvårdsavtal tillämpligt	Planerad tandvård
Turkiet: planerad sjukvård, inte akut vård	Förhandstillstånd E112/E123/ betalningsförbindelse		Kopia av förhandstillståndet och vårdräkning skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård, som ersätter regionen för vårdkostnaderna		

*) För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 24 år det år tandvården ges, ska ansökan om ersättning skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård. För barn och ungdomar ansöker vårdgivaren om ersättning motsvarande det pris som denna debiterar för vuxenpatienter för motsvarande tandvårdsåtgärd. Observera att barn och ungdomar har rätt till avgiftsfri tandvård.

4.2 Ersättning från Försäkringskassan

Regionerna får ersättning från Försäkringskassan när vård ges till patienter från de länder med vilka Sverige har konventioner eller sjukvårdsavtal. Ersättning lämnas mot en ansökan med specificerad vårdräkning tillsammans med en kopia av patientens pass och/eller försäkringsintyg (se tabell 4 i kapitel 4.1). Vårdräkningen ska baseras på priserna enligt gällande riksavtal för utomlänsvård. I de fall det rör tandvård för en person som är äldre än 23 år och som ryms inom det statliga tandvårdsstödet, ansöker regionerna om ersättning hos Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd. I samband med inrapporteringen bifogas en kopia av patientens intyg. För planerad tandvård betalar patienten själv hela vårdkostnaden.

4.3 Nordiska konventionen omfattar även patientens hemresa

Den nordiska konventionen om social trygghet gäller mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Den vårdsökande ska uppge sin bosättningsadress i det andra nordiska landet samt visa ID-handling (pass eller ID-kort). Motsvarande gäller för Grönland, Färöarna och Åland.

Den nordiska konventionen⁶ har ett åtagande om hemresa som sträcker sig utöver övriga konventioner och förordningen 883/2004. Enligt denna konvention svarar det land som vården givits i för merutgifterna för hemresan från en vårdinrättning till patientens hem eller en vårdinrättning i bosättningslandet. Med merutgift avses de kostnader som uppkommer med anledning av att patienten, p.g.a. sitt sjukdomstillstånd, måste använda dyrare färdsmätt än personen annars skulle ha använt. I en hemresa ingår kostnader för vård under resan och kostnader för medföljande. Vårdgivaren avgör behovet av dyrare transportalternativ och ska styrka detta med ett läkarutlåtande. Beslut om rätt till ersättning fattas sedan av Försäkringskassan. Ekonomiska skäl och patientens önskemål ska vägas in i bedömningen om han eller hon har rätt till ersättning för merutgifter för hemresa. I undantagsfall kan ersättning betalas ut i efterhand.

Inom Norden ges således den nödvändiga vården normalt sett enligt förordning 883/2004 och en eventuell hemresa enligt den nordiska konventionen.

⁶ [Lag \(2013:134\) om nordisk konvention om social trygghet](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013134-om-nordisk-konvention-om-social_sfs-2013-134)

(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013134-om-nordisk-konvention-om-social_sfs-2013-134)

Ett exempel på en praktisk tillämpning av konventionen är följande. En kvinna som bor i Oslo insjuknar under en semesterresa akut i Gävle. Enligt läkarintyg behöver kvinnan flygas hem till Oslo. Kostnaden uppgår till 3 000 kr. Den vanliga hemresekostnaden, om akut sjukdom inte hade uppstått, är beräknad till 500 kr. Merkostnaden för hemresan blir 2 500 kr. Regionen ansöker om ersättning hos Försäkringskassan för beloppet 2 500 kr och patienten för det resterande beloppet på 500 kr.

Den svenska gränssjukvårdsförordningen (1962:390)⁷ ger försäkrade i Sverige, som behövt läkarvård eller fysioterapeutisk behandling under vistelse inom en svensk kommun vid riksgåränsen mot Finland eller Norge och fått sådan vård eller behandling i det angränsande landet, rätt till ersättning från Försäkringskassan för sina utgifter för vården eller behandlingen. Finland och Norge har inte motsvarande bestämmelser för personer som söker vård i Sverige.

⁷ [Gränssjukvårdsförordning \(1962:390\)](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/_sfs-1962-390)
(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/_sfs-1962-390)

5 Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland

5.1 Rätten till vård regleras av flera avtal

Sedan den 1 januari 2021 regleras rätten till vård i Sverige för personer som är bosatta i Storbritannien eller Nordirland av dels två avtal mellan EU och Förenade kungariket (utträdesavtalet från oktober 2019 och handels- och samarbetsavtalet från december 2020), dels det protokoll om medicinsk vård som bilades den konvention om social trygghet som Sverige och Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland undertecknade 1987 och som sedan det svenska EES-inträdet 1994 fram till det brittiska EU-utträdet enbart tillämpades gentemot kanalöarna Jersey, Guernsey och Isle of Man. **Vårdgivarna bör i första hand tillämpa de regler som överenskommit på europeisk nivå och efterfråga europeiskt sjukförsäkringskort eller provisoriskt intyg.**

Utträdesavtalet ger vissa personer (pensionärer och gränsarbetare, deras familjemedlemmar samt studenter) försäkrade i Storbritannien och Nordirland rätt till vård i Sverige i enlighet med förordning 883/2004. Handels- och samarbetsavtalet ger rätt till vård även framöver på villkor liknande förordning 883/2004, men innebär också att europeiska sjukförsäkringskort utfärdade av Förenade kungariket, intyg S1 om bosättning i annat land och intyg S2 om förhandstillstånd för planerad vård utfärdade av Förenade kungariket förblir giltiga under en övergångsperiod vars slutdatum ännu inte är fastställt. Dessa dokument kan vara utfärdade före eller under övergångsperioden och förblir giltiga till dess att giltighetstiden har gått ut eller dokumenten återkallats.

Försäkringskassan har tagit fram ett intyg ”Intyg om bosättning enligt handels- och samarbetsavtalet” (bilaga 12) som motsvarar ”Intyg om bosättning enligt förordning 883/2004” och som bl.a. personer som studerar i Storbritannien eller Nordirland, men som utifrån handels- och samarbetsavtalets regler anses vara bosatta i Sverige utan att vara folkbokförda här, kan få. Regionen ska ge vård åt intygsinnehavaren och intyget kan användas av regionen för att begära ersättning från Försäkringskassan.

EU:s patientrörlighetsdirektiv (2011/24/EU) upphörde dock att gälla gentemot Storbritannien och Nordirland vid årsskiftet 2020/21.

5.2 Personer försäkrade i Storbritannien och Nordirland som vistas tillfälligt i Sverige

Personer försäkrade i Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland kan söka nödvändig vård inkl. tandvård vid tillfällig vistelse i Sverige mot uppvisande av något av de europeiska sjukförsäkringskortet utställda av Förenade kungariket eller ett provisoriskt intyg om innehav av sådant kort. De kan dessutom få planerad vård mot uppvisande av intyg S2.

Patienterna betalar samma vårdavgift som bosatta inom vårdregionen och regionen ansöker om ersättning hos Försäkringskassan för övriga kostnader på samma sätt som vid vård enligt EU-förordning 883/2004 (se avsnitt 3.3.1.1). Beträffande tandvård gäller att person som har fyllt 24 år betalar samma pris som bosatta inom regionen och att ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.

Förutom gängse europeiskt sjukförsäkringskort (EHIC) med eller utan EU-logotyp eller provisoriskt intyg, kan försäkrad i Förenade kungariket även uppvisa något av de särskilda sjukförsäkringskort som brittiska myndigheter nu utfärdar. Förutom ”United Kingdom European Health Insurance Card” (UK EHIC), som förekommer i två olika varianter, utfärdar Förenade kungariket fr.o.m. 2021 dessutom ett helt nytt ”UK Global Health Insurance Card” (UK GHIC) som fyller samma funktion som ett europeiskt sjukförsäkringskort. Även UK GHIC förekommer i två olika varianter, varav en (UK GHIC NI) utfärdas på Nordirland. Bild på de olika brittiska korten återfinns i bilaga 11.

5.3 Protokollet om medicinsk vård

Från och med den 1 januari 2021 är det mellan Sverige och Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland bilaterala protokollet om medicinsk vård från 1987 återigen tillämpligt gentemot hela Storbritannien och Nordirland samt kanalöarna Jersey, Guernsey och Isle of Man. **Vårdgivarna bör dock i först hand tillämpa de regler som överenskommits på europeisk nivå och efterfråga europeiskt sjukförsäkringskort (EHIC, UK EHIC eller UK GHIC) eller provisoriskt intyg enligt ovan.** Personer från kanalöarna Jersey, Guernsey och Isle of Man, som inte var medlemmar i EU och därför inte omfattas av utträdesavtalet eller handels- och samarbetsavtalet, ska i samband med akut vård uppvisa pass eller intyg som styrker bosättningen där.

Protokollet om medicinsk vård innebär att person bosatt i Storbritannien och Nordirland under tillfällig vistelse i Sverige har rätt till medicinsk vård inkl. läkemedel som av kliniska skäl anses omedelbart nödvändig. Vård som kan vänta tills personen har återvänt till Storbritannien eller Nordirland ska inte ges. Bedömningen ska göras utifrån längden på den tillfälliga vistelsen i Sverige.

Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom den region där vården söks. Vårdregionen ansöker om ersättning hos Försäkringskassans enhet för internationell vård för den resterande vårdkostnaden. Ersättning lämnas mot en specificerad vårdräkning tillsammans med en kopia av patientens ID-handlingar (pass eller försäkringsintyg) som styrker bosättning i Storbritannien eller Nordirland. Vård kan ges mot uppvisande av brittiskt pass, så länge det inte framkommer något av personens pass eller av personens uppgifter i övrigt att vederbörande är bosatt utanför Storbritannien eller Nordirland. Räkningen ska baseras på priserna enligt gällande riksavtal för utomlänsvård.

För planerad vård gäller att person bosatt i Storbritannien och Nordirland själv betalar hela vårdkostnaden (utomlänsavgift).

För akut tandvård gäller att patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. I de fall det rör tandvård för en person som är äldre än 23 år och som ryms inom det statliga tandvårdsstödet, ansöker vårdregionen om ersättning hos Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd. I samband med inrapporteringen bifogas en kopia av patientens ID-handlingar (pass eller försäkringsintyg) som styrker bosättning i Storbritannien eller Nordirland. För planerad tandvård betalar patienten själv hela vårdkostnaden.

Tabell 5. Vård till personer bosatta/försäkrade i Storbritannien och Nordirland

Avtal	Intyg	Akut sjukvård Sjukvårdsavtal tillämpligt	Planerad sjukvård	Akut tandvård Sjukvårdsavtal tillämpligt	Planerad tandvård
Vård i enlighet med utträdesavtalet eller handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland	Sjukvårdskort (EHIC, UK EHIC eller UK GHIC) eller provisoriskt intyg utfärdat av brittiska myndigheter eller intyg S2 eller Försäkringskassans intyg FK5163, FK5164 eller FK5230UK	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patient med förhandstillstånd (S2) betalar vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden ställs till Försäkringskassan. Patient utan förhandstillstånd betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift).	Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. ^{*)}	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden. Patient med förhandstillstånd (S2) betalar vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden ställs till Försäkringskassan.
Protokollet om medicinsk vård hörande till konventionen om social trygghet mellan Sverige och Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland. Omfattar även kanalöarna Guernsey, Jersey och Isle of Man.	Pass eller försäkringsintyg	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift).	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.

*) För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 24 år är tandvården ges, ska ansökan om ersättning skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård. För barn och ungdomar ansöker vårdgivaren om

ersättning motsvarande det pris som denna debiterar för vuxenpatienter för motsvarande tandvårdsåtgärd. Observera att barn och ungdomar har rätt till avgiftsfri tandvård.

6 Patienter som är utlands-svenskar

6.1 Begreppet utlandssvensk

Med utlandssvensk avses i detta sammanhang svensk medborgare som inte är folkbokförd i Sverige. För att styrka medborgarskapet ska svenskt pass uppvisas. Svenska medborgare som är statligt utsända arbetstagare och deras medföljande familjemedlemmar betraktas i detta sammanhang inte som utlandssvenskar eftersom de är folkbokförda i Sverige (se kapitel 6.5).

6.2 Utlandssvenskar från EU/EES-länder och Schweiz

6.2.1 Allmänt

Flertalet av utlandssvenskarna inom EU/EES och Schweiz täcks av förordning 883/2004. De använder sig därför av EU-kortet eller ett provisoriskt intyg om innehav av EU-kort, som utfärdas av myndigheterna i deras arbets- eller bosättningsland. Det innebär att de betalar vanlig patientavgift för nödvändig vård vid vistelse i Sverige. Dessa utlandssvenskar är hänvisade att söka planerad vård i sitt arbets- eller bosättningsland, men kan om de fått intyg S2 från myndigheterna i sitt bosättningsland också få planerad vård i Sverige.

Om varken förordning 883/2004 eller någon konvention är tillämplig, betalar utlandssvenskar från andra EU/EES-länder och Schweiz de verkliga kostnaderna i Sverige för sjuk- och tandvård. Se också avsnitt 3.4.1 om planerad vård i Sverige.

I kapitel 6.3 beskrivs vad som sedan den 1 januari 2021 gäller för utlandssvenskar bosatta i Storbritannien och Nordirland.

6.2.2 Pensionärer med svensk allmän pension och som är bosatta i ett annat EU/EES-land eller Schweiz

Många pensionärer med svensk allmän pension som är bosatta i ett annat EU-land och som reser till Sverige har rätt till **all vård** till vanlig patientavgift. Med begreppet all vård avses att sådana pensionärer har tillgång till nödvändig och planerad vård i Sverige. De har även rätt till tandvård inom det statliga tandvårdsstödet. Dessa personer ska visa upp ett intyg från svenska Försäkringskas-

san vid vårdtillfället, ”Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien”. Intyget återges i bilaga 3.

Kostnaden för denna vård ska regionen ansöka om ersättning för hos Försäkringskassans enhet för internationell vård tillsammans med en kopia av intyget. Om det är tandvård som omfattas av statligt tandvårdsstöd, ansöker regionen hos Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

Pensionärer med svensk allmän pension som är bosatta i ett annat EU-land ska beställa EU-kort hos svenska Försäkringskassan. EU-kortet används för att intyga rätten till nödvändig vård vid tillfällig vistelse i ett annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien och Nordirland. Detta svenska EU-kort gäller inte för att få tillgång till nödvändig vård i Sverige till vanlig patientavgift.

Med pension avses bl.a. inkomst-, tilläggs- och premiepension samt sjuk- eller aktivitetsersättning.

6.2.3 Vård i Sverige för den som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz

Personer från Sverige som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz och som är avregistrerade från folkbokföringen samtidigt som de anses bosatta i Sverige enligt förordning 883/2004 och är omfattade av svensk socialförsäkring har tillgång till nödvändig och planerad vård i Sverige till svensk patientavgift.

Dessa personer ska vid vårdtillfället för vårdgivaren visa upp ”Intyg om rätt till vård i Sverige för personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz” (FK5166), som utfärdas av svenska Försäkringskassan. I bilaga 8 återges detta intyg. Kostnaden för tillhandahållen vård ska berörd vårdregion sedan den 1 oktober 2013 inte längre ansöka om ersättning för hos Försäkringskassan. Det är istället vårdregionen som svarar för vårdkostnaden.

6.3 Utlandssvenskar från länder utanför EU/EES eller Schweiz

6.3.1 Sammanfattning

I tabell 6 sammanfattas reglerna om patientens betalningsskyldighet, finansiering från Försäkringskassan och regionerna i de fall utlandssvenskar som bor

utanför EU/EES eller Schweiz vårdas i Sverige. Ytterligare information ges i kapitlen 6.3.2 till 6.6.

Utlandssvenskar bosatta i Storbritannien och Nordirland kan sedan den 1 januari 2021 få akut sjukvård mot uppvisande av europeiskt sjukförsäkringskort (EHIC), de nya särskilda europeiska sjukförsäkringskort (UK EHIC och UK GHIC) som brittiska myndigheter har börjat utfärda eller provisoriskt intyg om EHIC. De kan dessutom få planerad vård mot uppvisande av intyg S2. Utlandssvenskar bosatta i Storbritannien och Nordirland som har ett svenskt S1-intyg registrerat kan få vård mot uppvisande av Försäkringskassans intyg FK5163. Personer som studerar i Storbritannien eller Nordirland kan ha rätt till intyg FK5230UK (bilaga 12). Personer som inte kan uppvisa förhandstillstånd eller något av dessa intyg betalar själva hela vårdkostnaden för planerad vård (utom länsavgift).

Om inte något av ovan nämnda sjukförsäkringskort kan visas upp, har utlandssvensk bosatt i Storbritannien och Nordirland rätt till vård på de villkor som stadgas i ovan nämnda protokoll om medicinsk vård från 1987 (se kapitel 5.3).

Tabell 6. Utlandssvenskar som bor utanför EU/EES eller Schweiz

Kategori	Akut sjukvård	Planerad sjukvård. Subventioneras normalt sett bara i den tidigare hemregionen. Se kapitel 6.3.2 - 6.6.	Akut tandvård	Planerad tandvård
Svensk statligt utsänd medborgare med familj eller missionär, präst eller volontär i utvecklingsland.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.

Kategori	Akut sjukvård	Planerad sjukvård. Subventioneras normalt sett bara i den tidigare hemregionen. Se kapitel 6.3.2 - 6.6.	Akut tandvård	Planerad tandvård
Svensk medborgare bosatt i Storbritannien och Nordirland samt kanalöarna Jersey, Guernsey och Isle of Man	Se tabell 5 i kapitel 5.3	Se tabell 5 i kapitel 5.3	Se tabell 5 i kapitel 5.3	Se tabell 5 i kapitel 5.3
Svensk medborgare som är bosatt i Kanada, Nya Zeeland, eller omfattas av offentlig eller erkänd sjukförsäkring i USA eller europeiska länder utanför EU/EES såsom t.ex. Monaco och Andorra med vilka Sverige saknar konventioner.	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift).	Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen. Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.

Kategori	Akut sjukvård	Planerad sjukvård. Subventioneras normalt sett bara i den tidigare hemregionen. Se kapitel 6.3.2 - 6.6.	Akut tandvård	Planerad tandvård
<p>Svensk medborgare som är bosatt i Australien. Nödvändig vård. Krävs australiensiskt pass eller annat pass tillsammans med ett tillstånd som visar att patienten får vistas i Australien under obegränsad tid.</p> <p>Se kapitel 4.1 om sjukvårdsavtalet med Australien.</p>	<p>Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen.</p> <p>Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.</p>	<p>Patienten betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift).</p>	<p>Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen.</p> <p>Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.^{*)}</p>	<p>Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.</p>
<p>Svensk medborgare som är bosatt i Québec (endast arbetande eller studerande). All vård under pågående vistelse.</p> <p>Se kapitel 4.1 om sjukvårdsavtalet med Québec.</p>	<p>Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen.</p> <p>Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.</p>	<p>Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen.</p> <p>Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.</p>	<p>Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen.</p> <p>Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.^{*)}</p>	<p>Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen.</p> <p>Ansökan om ersättning från Försäkringskassan sker genom inrapportering i det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd.^{*)}</p>

Kategori	Akut sjukvård	Planerad sjukvård. Subventioneras normalt sett bara i den tidigare hemregionen. Se kapitel 6.3.2 - 6.6.	Akut tandvård	Planerad tandvård
<p>Svensk medborgare som är bosatt i Algeriet. Akut vård. Inte tandvård.</p> <p>Se kapitel 4.1 om sjukvårdsavtalet med Algeriet.</p>	<p>Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen.</p> <p>Ansökan om ersättning för den resterande vårdkostnaden skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård.</p>	<p>Patienten betalar:</p> <p>för öppen vård: 6 x högsta slutenvårdsavgiften</p> <p>för sluten vård: 10 x högsta slutenvårdsavgiften.</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.</p>	<p>Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen.</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.</p>	<p>Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.</p>
<p>Svensk medborgare som är bosatt utanför EU/EES i länder med vilka Sverige saknar konventioner.</p>	<p>Patienten betalar samma vårdavgift som bosatta inom regionen.</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.</p>	<p>Patienten betalar:</p> <p>för <u>öppen vård</u>: 6 x högsta slutenvårdsavgiften</p> <p>för <u>sluten vård</u>: 10 x högsta slutenvårdsavgiften.</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.</p>	<p>Patienten betalar samma pris som bosatta inom regionen.</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden.</p>	<p>Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.</p>

*) För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 24 år det år tandvården ges, ska ansökan om ersättning skickas till Försäkringskassans enhet för internationell vård. För barn och ungdomar ansöker vårdgivaren om ersättning motsvarande det pris som denna debiterar för vuxenpatienter för motsvarande tandvårdsåtgärd. Observera att barn och ungdomar har rätt till avgiftsfri tandvård.

6.3.2 Akut vård samt tandvård

I de fall utlandssvenskar från länder utanför EU/EES eller Schweiz blir akut sjuka under vistelse i Sverige, får de öppen vård till samma avgift som här bosatta och sluten vård till den högsta slutenvårdsavgiften (för närvarande högst 110 kr per vård dag) för bosatta. En utlandssvensk betalar för akut tandvård, inom folktandvården, samma vårdavgift som bosatta inom regionen.

Om en utlandssvensk täcks av ett sjukvårdsavtal grundar det rätten till akut sjuk- och tandvård i Sverige. I dessa fall ansöker regionen om ersättning för sjukvård från Försäkringskassans enhet för internationell vård och för tandvård som ryms inom det statliga tandvårdsstödet genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd. Finns ingen konvention om sjukvård svarar regionen för kostnaden för akut vård. En förutsättning för subventionerad akut vård bör vara att den söks i den region där vårdbehovet uppkom. I annat fall får patienten själv betala hela vårdkostnaden.

6.3.3 Utlandssvenskar som söker planerad vård – patientavgifter

En förutsättning för att utlandssvenskar i Sverige kan få subventionerad vård som är planerad är att den söks i den region som utlandssvensken var folkbokförd i vid utflyttningen från Sverige. I annat fall får patienten betala hela vårdkostnaden.

Den avgift som utlandssvenskar betalar för planerad vård beror på om de kan få tillfredsställande vård till låg avgift i sina bosättningsländer. Tillfredsställande vård till låg avgift anses den ha tillgång till som är bosatt i Australien, Kanada och Nya Zeeland eller omfattas av en offentlig eller erkänd sjukförsäkring i ett europeiskt land eller USA. I dessa fall betalar utlandssvenskarna de verkliga kostnaderna för planerad vård.

När vårdavgiften subventioneras bör ingen särskild avgift tas för ambulans- och överflyttningsresor.

Ovan nämnda avgiftsregler gäller även i de fall utlandssvensken omfattas av försäkring eller kollektivavtal som ersätter hela eller del av kostnaderna för vården i Sverige.

För de utlandssvenskar som söker planerad tandvård i Sverige bör inte avgiften subventioneras.

6.4 Vissa utlandssvenskar i utvecklingsländer

Missionärer, präster och volontärer i utvecklingsländer får öppen vård till samma avgifter som bosatta i Sverige. Dessa personer får sluten vård, akut och planerad, till den högsta slutenvårdsavgiften (för närvarande högst 110 kr per vård dag) för bosatta.

6.5 Statligt utsända

Statligt utsända personer och deras medföljande familj får öppen vård till samma avgifter som för bosatta. Denna personkategori får sluten vård, akut och planerad, till den högsta slutenvårdsavgiften för bosatta (för närvarande högst 110 kr per vård dag).

Det som är kännetecknande för en utsänd är att personen arbetar utomlands på uppdrag av svensk statlig arbetsgivare. Under utsändningstiden är denna person folkbokförd i Sverige och betraktas som boende här. Därmed har den utsände tillgång till vården i Sverige såsom övriga boende. Dessutom kan personen i sitt utsändningsland ha tillgång till nödvändig vård till följd av förordning 883/2004 eller sjukvårdskonvention/sjukvårdsavtal.

6.6 Vidareremittering till en annan region av utlandssvenskar som bor utanför EU/EES eller Schweiz

I de fall en region vidareremitterar en utlandssvensk, vilken har ett akut vårdbehov som uppkommit under vistelse i regionen, ska den remitterande regionen ersätta vårdkostnaderna, utöver patientavgiften, till den region som tar emot utlandssvensken. Motsvarande gäller för planerad vård.

Om utlandssvenskens behov av akut vård täcks av en sjukvårdskonvention, ersätter Försäkringskassans enhet för internationell vård den del av vårdkostnaderna som överstiger patientavgiften. I de fall det rör akut tandvård som ryms inom tandvårdsstödet, ansöker regionen om ersättning hos Försäkringskassan genom inrapportering i Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

7 Patienter från övriga länder

I tabell 7 sammanfattas frågorna om patientens betalningsskyldighet och finansiering från Försäkringskassan av vård som ges till patienter från länder utanför EU/EES och Schweiz med vilka Sverige inte har sjukvårdskonvention eller avtal.

Patienter som är utländska medborgare och bosatta i länder utanför EU/EES-området eller Schweiz med vilka Sverige saknar sjukvårdskonvention eller avtal, har inte någon rätt till subventionerad vård av regionerna. Det betyder att dessa patienter själva får betala hela kostnaden för såväl akut som planerad vård.

Tabell 7. Övriga utländska medborgare som är bosatta utanför EU/EES eller Schweiz

Kategori	Akut sjukvård	Planerad sjukvård	Akut tandvård	Planerad tandvård
Sjukvårdsavtal saknas	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift)	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden (utomlänsavgift)	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden

8 Asylsökande

8.1 Sammanfattning

I lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.⁸ regleras regionernas skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till denna personkrets.

I tabell 8 nedan sammanfattas frågorna om patientavgift för asylsökande och finansiering via Migrationsverket. En närmare redogörelse lämnas i kapitel 8.2 till 8.4.

Tabell 8. Asylsökande

Kategori	Vårdåtagande. Se kapitel 8.3	Tandvård	Sjukresor
Asylsökanden Krav: LMA-kort	Patienten betalar avgifter enligt förordning 1994:362. Om bosatta barn är befriade från patientavgift gäller detta också för asylsökande barn. Om kostnaden för en vårdkontakt överstiger 100 000 kr ansöker regionen i särskild ordning om ersättning hos staten.	Patienten betalar avgifter enligt förordning 1994:362. Kostnadsfritt för barn under 18 år.	Patienten betalar samma avgift som bosatta, dock högst 40 kr.

⁸ [Lag \(2008:344\) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2008344-om-halso--och-sjukvard-at_sfs-2008-344)

(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2008344-om-halso--och-sjukvard-at_sfs-2008-344)

8.2 Finansiering av vård av asylsökande

8.2.1 Ersättning från staten

I förordning (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande⁹ finns bestämmelser om att staten ersätter regionerna för deras åtagande med:

- en schablonersättning som lämnas med visst belopp per kvartal och person
- i förekommande fall särskild ersättning om kostnaden för en vårdkontakt uppgår till mer än 100 000 kr
- en schablonersättning för en genomförd hälsoundersökning per person inklusive hälsosamtal och kostnad för tolk i samband med hälsoundersökningen.

8.2.2 Patientavgift

Regionerna får inte debitera de asylsökande högre patientavgifter än vad som anges i förordningen (1994:362)¹⁰ om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar.

Dessa patientavgifter tas ut, vid vård enligt kapitel 8.3, om den vårdsökande kan uppvisa ett LMA-kort, som intygar att patienten är registrerad som asylsökande hos Migrationsverket. I bilaga 9 är LMA-kortet avbildat.

Hälsoundersökning är avgiftsfri för den asylsökande.

Vid besök hos akut- och specialistmottagning utan remiss tillämpas vanlig patientavgift. Den slutna vården är för patienten avgiftsbefriad.

Om en vårdsökande inte kan uppvisa ett LMA-kort har regionerna möjlighet att kräva betalning för den totala vårdkostnaden (utomlänsavgift).

⁹ [Förordning \(1996:1357\) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-19961357-om-statlig-ersattning-for_sfs-1996-1357)
(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-19961357-om-statlig-ersattning-for_sfs-1996-1357)

¹⁰ [Förordning \(1994:362\) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-1994362-om-vardavgifter-mm-for_sfs-1994-362)
(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-1994362-om-vardavgifter-mm-for_sfs-1994-362)

Asylsökande som är 85 år eller äldre omfattas av hälso- och sjukvårdslagens bestämmelser om avgiftsfri öppenvård i den mån det rör sig om vård som inte kan anstå.

8.3 Regionernas vårdåtagande

I lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. finns bestämmelser om regionernas skyldigheter i enlighet med följande:

- Personer som inte har fyllt 18 år: Hälso- och sjukvård samt tandvård i samma omfattning som barn och ungdomar bosatta inom regionen.
- Personer som fyllt 18 år ska erbjudas hälso- och sjukvård och tandvård som inte kan anstå, mödrahälsovård, vård vid abort, preventivmedelsrådgivning, förlossningsvård samt vård och åtgärder enligt smittskyddslagen (2004:168). I de fall föräldrabehandling är nödvändig för barnets vård inom barn- och ungdomspsykiatri, bör regionen erbjuda detta.
- Hälsoundersökning/hälsosamtal av samtliga asylsökande.

Regionernas vårdåtagande enligt lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. gäller t.o.m. den tidpunkt när den asylsökande har fått beslut om permanent uppehållstillstånd och blir folkbokförd. Därefter har personen tillgång till hälso- och sjukvård som övriga bosatta i Sverige. Vårdåtagandet för regionerna upphör efter ett slutligt avslagsbeslut om asylansökan och när den asylsökande har lämnat landet. Regionen har ett fortsatt vårdåtagande för personer som har fått ett avslagsbeslut men av olika skäl inte kan överföras till sitt hemland eller annat säkert land.

Bidrag för glasögon eller kontaktlinser

I lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga¹¹ regleras regionernas skyldighet att lämna bidrag för kostnader för glasögon eller kontaktlinser till vissa barn och unga. Enligt denna lag ska en region lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8 och 19 år och som omfattas av regionens skyldighet att erbjuda hälso- och sjuk-

¹¹ [Lag \(2016:35\) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-201635-om-bidrag-for-glasogon-till-vissa_sfs-2016-35)

(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-201635-om-bidrag-for-glasogon-till-vissa_sfs-2016-35)

vård med stöd av bl.a. lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

I förordning (2016:36) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga¹² regleras bl.a. nivån på bidraget för kostnad för glasögon eller kontaktlinser.

8.4 Vård som inte ersätts av Migrationsverket (staten)

Staten lämnar inte ersättning för hälso- och sjukvård enligt bestämmelserna i avsnitt 8.2.1. som ges till:

- utlänningar som håller sig undan så att beslut om avvisning eller utvisning inte kan verkställas och som enligt 12 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. inte har rätt till bistånd.
- utlänningar som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige och som av särskilda skäl medgetts rätt att vistas här medan ansökan prövas (1 § första stycket 3 lagen [1994:137] om mottagande av asylsökande m.fl.).

Migrationsverket får dock ersätta kostnaden för hälsoundersökning som görs av smittskyddsskäl för utlänningar som avses i 1 § första stycket 3 enligt denna lag. Vidare lämnar staten under vissa förutsättningar ersättning för varaktig vård som ges till utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd och omfattas av det kommunala flyktingmottagandet.

¹² [Förordning \(2016:36\) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-201636-om-bidrag-for-glasogon-till_sfs-2016-36)

(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-201636-om-bidrag-for-glasogon-till_sfs-2016-36)

9 Personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

9.1 Sammanfattning

I lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd¹³ regleras bl.a. regionernas skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård inklusive tandvård till denna personkrets.

I nedanstående tabell sammanfattas frågorna om patientavgift. En närmare redogörelse lämnas i kapitel 9.2 och 9.3. Mer utförlig information finns i SKR:s cirkulär 13:37¹⁴.

Tabell 9. Personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Vårdåtagande Se kapitel 9.3	Tandvård	Sjukresor
Patienten betalar avgifter enligt förordning 2013:412. Om bosatta barn är befriade från patientavgift gäller detta också för barn som vistas i Sverige utan tillstånd.	Patienten betalar avgifter enligt förordning 2013:412. Kostnadsfritt för barn under 18 år.	Patienten betalar samma avgift som bosatta, dock högst 40 kr.

Av förarbetena till lagen (prop. 2012/13:109 s. 41) framgår att regeringen anser att för medborgare i ett EU-land (unionsmedborgare) ska så långt som möjligt de EU-rättsliga författningarna tillämpas. Emellertid uttalar regeringen också att det ”inte är uteslutet att föreslagen lagstiftning om hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd i enstaka fall kan komma att bli tillämplig även på unionsmedborgare”. Det innebär att frågan om

¹³ [Lag \(2013:407\) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013407-om-halso--och-sjukvard-till-vissa_sfs-2013-407) (https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013407-om-halso--och-sjukvard-till-vissa_sfs-2013-407)

¹⁴ [Cirkulär 13:37 Hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd](https://skr.se/download/18.14995aea175214466cfc8f0/1602844514555/13037.pdf) (https://skr.se/download/18.14995aea175214466cfc8f0/1602844514555/13037.pdf)

huruvida 2013 års lag kan bli tillämplig måste avgöras utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. (Se också promemorian ”Några juridiska frågor gällande utsatta EU-medborgare”¹⁵)

9.2 Patientavgift

Regionerna får inte debitera de personer som vistas i Sverige utan tillstånd högre patientavgifter än vad som anges i förordning (2013:412) om vårdavgifter m.m. för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd¹⁶. Utlänningar som omfattas av denna förordning ska betala vårdavgift med 50 kronor för läkarbesök (3§). Hälsoundersökning är avgiftsfri.

Personer som vistas i Sverige utan tillstånd och som är 85 år eller äldre omfattas av hälso- och sjukvårdslagens bestämmelser om avgiftsfri öppenvård i den mån det rör sig om vård som inte kan anstå.

9.3 Regionernas vårdåtagande

I lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd regleras regionernas skyldigheter i enlighet med följande.

- Personer som inte har fyllt 18 år: Hälso- och sjukvård samt tandvård i samma omfattning som barn och ungdomar bosatta inom regionen.
- Personer som fyllt 18 år: Hälso- och sjukvård och tandvård som inte kan anstå, mödrahälsovård, vård vid abort, preventivmedelsrådgivning, förlossningsvård, samt vård och åtgärder enligt smittskyddslagen (2004:168).
- Hälsoundersökning. Den erbjuds först när en person själv uppsöker vården.

¹⁵ [Några juridiska frågor gällande utsatta EU-medborgare](https://skr.se/download/18.4d3d64e3177db55b16646e29/1615823056131/Juridisk-fragor-utsatta-EU-medborgare-.pdf)

(<https://skr.se/download/18.4d3d64e3177db55b16646e29/1615823056131/Juridisk-fragor-utsatta-EU-medborgare-.pdf>)

¹⁶ [Förordning \(2013:412\) om vårdavgifter m.m. för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2013412-om-vardavgifter-mm-for_sfs-2013-412) (https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2013412-om-vardavgifter-mm-for_sfs-2013-412)

Bidrag för glasögon eller kontaktlinser

I lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga¹⁷ regleras regionernas skyldighet att lämna bidrag för kostnader för glasögon eller kontaktlinser till vissa barn och unga. Enligt denna lag ska en region lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8 och 19 år och som omfattas av regionens skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård med stöd av bl.a. lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

I förordning (2016:36) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga¹⁸ regleras bl.a. nivån på bidraget för kostnad för glasögon eller kontaktlinser.

9.4 Ersättning från staten

Den ekonomiska kompensationen från staten till regionerna för att finansiera kostnader för vården av personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd har reglerats i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen. Det innebär att ekonomiska medel tillförs respektive region med hänsyn till antalet bosatta via det generella statsbidragssystemet. Någon ersättning administreras således inte från Migrationsverket.

¹⁷ [Lag \(2016:35\) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-201635-om-bidrag-for-glasogon-till-vissa_sfs-2016-35)
(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-201635-om-bidrag-for-glasogon-till-vissa_sfs-2016-35)

¹⁸ [Förordning \(2016:36\) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-201636-om-bidrag-for-glasogon-till_sfs-2016-36)
(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-201636-om-bidrag-for-glasogon-till_sfs-2016-36)

10 EU:s massflyktsdirektiv

Som en följd av Rysslands invasion av Ukraina den 24 februari 2022, beslutade EU den 3 mars 2022 att för första gången aktivera EU:s massflyktsdirektiv (2001/55/EG). Direktivet infördes 2001 för att kunna aktiveras vid en massiv tillströmning av fördrivna personer från tredje land. Aktiveringen av direktivet innebär att personer från berört land, i detta fall Ukraina, utan individuell prövning ska erbjudas ett omedelbart och tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd i EU:s medlemsstater.

Fram till den 30 juni 2022 gäller att personer som har beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet ska ha samma tillgång till vård som asylsökande i enlighet med lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. Men fr.o.m. den 1 juli 2022 gäller detta redan från det att personen har ansökt om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd. Barn och ungdomar under 18 år ska erbjudas vård i samma omfattning och på samma villkor som i regionen bosatta barn. Vuxna ska få tillgång till vård och tandvård som inte kan anstå, mödrhälsovård, förlossningsvård, vård vid abort, preventivmedelsrådgivning, vård och åtgärder enligt smittskyddslagen samt hälsoundersökning/hälsosamtal.

Vården och tandvården är subventionerad enligt bestämmelserna i förordning (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar. Ersättning från staten utgår i enlighet med reglerna i förordning (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande.

För person från berört land som vistas i Sverige utan uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, gäller ordinarie regler beträffande rätt till sjukvård. Personer från Ukraina har rätt att vistas i Sverige i upp till tre månader utan visum. De som gör det ska få tillgång till omedelbar/akut vård enligt 8 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och får då själva betala hela vårdkostnaden.

Källförteckning

Vid utarbetandet av denna handbok har bl.a. följande källor använts:

EU:s direktiv (2011/24/EU) om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård

EU:s förordning (EG) 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen

Förbundsstyrelsens beslut om Vårdavgifter för utlandssvenskar. 1993-12-09. A 93:85. Dnr Lf 1103/93.

Förordning (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar

Förordning (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande

Förordning (2013:711) om ersättningar för vissa vårdkostnader i internationella förhållanden

Förordning (2013:412) om vårdavgifter m.m. för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Försäkringskassans vägledning 2010:1 Vårdförmåner med stöd av förordning 1408/71

Försäkringskassans vägledning 2021:1 Vård i gränsöverskridande situationer

Proposition 1994/95:88 Ersättning från sjukförsäkringen för vissa vårdförmåner till landsting och kommuner i internationella förhållanden m.m.

Proposition 2007/08:105 Lag om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Proposition 2012/13: 109 Hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd

Proposition 2012/13:150 Patientrörlighet i EU – förslag till ny lagstiftning

Proposition 2015/16:71 Bidrag för glasögon till barn och unga

SKL-cirkulär 13:37 Hälsa- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd

SKL-cirkulär 13:52 Implementeringen av EU:s patientrörlighetsdirektiv

SKL:s promemoria Några juridiska frågor gällande utsatta EU-medborgare (2017-08-04)

SKR:s promemoria Rätten till vård i Sverige för personer försäkrade i Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland från och med den 1 januari 2021 (2020-12-30, kompletterad 2021-09-06)

Bilaga 1

Europeiska sjukförsäkringskortet (EU-kortet)

Bilderna visar det svenska EU-kortets båda sidor. Språket i instruktionerna för varje fält på kortet skiljer sig åt mellan länderna, men det är alltid samma uppgifter, t.ex. namn och födelsedatum, som finns i motsvarande fält. EU-kortet kan också finnas på baksidan av ett nationellt sjukförsäkringskort.

The image shows the front side of a Swedish European Health Insurance Card (EHIC) form. It features a dark blue header with the text "Europeiska sjukförsäkringskortet" on the left and the European Union flag with the letters "SE" in the center. Below the header, there are several white input fields for personal information, numbered 3 through 9:

- 3. Efternamn
- 4. Förnamn
- 5. Födelsedatum
- 6. Identifieringsnummer
- 7. Institutionskod
- 8. Kortnummer
- 9. Giltighetstid

The image shows the back side of the Swedish European Health Insurance Card (EHIC) form. It has a light beige background. At the top right, it says "FK 107". The main text explains the card's purpose and provides instructions:

Det europeiska sjukförsäkringskortet ger dig rätt till medicinsk nödvändig vård vid de sjukhus och läkarmottagningar som är anslutna till sjukvårdssystemen i andra EU/EES-länder, Schweiz eller Storbritannien. Vården lämnas på samma ekonomiska villkor som för landets egna invånare. Visa upp kortet direkt för vårdgivaren, tillsammans med din id-handling.

Besök vår hemsida för mer information, www.forsakringskassan.se

At the bottom, there is the logo for Försäkringskassan.

På EU-kommissionens webbplats finns bilder på de olika ländernas EU-kort¹⁹.

¹⁹ [Hur känner du igen kortet](https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=653&langId=sv) (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=653&langId=sv>)

Bilaga 2

Provisoriskt intyg om innehav av europeiskt sjukförsäkringskort (FK 5080)

PROVISORISKT INTYG OM INNEHAV AV EUROPEISKT SJUKFÖRSÄKRINGSKORT

Enligt bilaga 2 till Administrativa kommissionens beslut nr 190 av den 18 juni 2003
Om tekniska specifikationer för det europeiska sjukförsäkringskortet

Blankettyper Utfärdande medlemsstat

1. E- **Visningsexemplar** 2.

Uppgifter som rör kortinnehavaren

3. Efternamn: _____

4. Förnamn: _____

5. Födelsedatum: / /

6. Identifieringsnummer: _____

Uppgifter som rör den behöriga institutionen

7. Institutionskod _____

Uppgifter som rör kortet

8. Kortnummer _____

9. Gäller t.o.m / /

Intygets giltighetsperiod *Intyget utfärdat den*

a) Fr.o.m / /

b) T.o.m / /

c) / /

Underskrift och institutionens stämpel

d) _____

 Försäkringskassan
Box 1164, SE-621 22 Västerås, Sweden

FK 5080V (001 L 001) Fastställt av Försäkringskassan

Anmärkingar och information

Provisoriskt intyg om innehav av Europeiskt sjukförsäkringskort

Det provisoriska intyget bekräftar att du har ett Europeiskt sjukförsäkringskort. Det kan du använda om du blir sjuk eller råkar ut för en olycka när du reser i andra EU/EES-länder samt Schweiz. Intyget ger rätt till medicinsk nödvändig vård^{*)} vid sjukhus och läkarmottagningar som är anslutna till vistelselandets allmänna sjukvårdssystem. Visa upp intyget tillsammans med din id-handling för läkare och vårdpersonal.

Du har rätt till vård på samma ekonomiska villkor som gäller för andra försäkrade i det land där du söker vård. Det innebär att du måste betala de patientavgifter som landets egna invånare betalar. Observera att du kanske först måste betala hela vårdkostnaden och sedan gå till landets motsvarighet till Försäkringskassan för att få ersättning.

Intyget ger inte rätt till ersättning för merutgifter vid hemresa, t.ex. med ambulansflyg. Då måste du ha en privat reseförsäkring, vilket ofta ingår i en hemförsäkring.

Det provisoriska intyget gäller endast under en begränsad tid. Nästa gång du reser bör du ta med dig det Europeiska sjukförsäkringskortet. Både det provisoriska intyget och det Europeiska sjukförsäkringskortet är personligt. Varje person, även barn, som reser ska ha ett eget intyg/kort. Om du tappar bort kortet kan du beställa ett nytt.

Trevlig resa!

Försäkringskassan

Mer information om socialförsäkringen hittar du på www.forsakringskassan.se

*)

Med medicinskt nödvändig vård avses sjukhusvård, läkarvård, tandvård, läkemedel m.m. som ges inom ramen för det allmänna sjukvårdssystemet i ett medlemsland och som anses nödvändig utifrån sjukdomens art och vistelselidens längd. Det är i allmänhet vårdgivaren som bedömer vad som anses som nödvändig vård.

Kortet/intyget gäller i: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Schweiz, Tyskland, Tjeckien, Ungern och Österrike.

Kortet/intyget behövs inte om du reser inom Norden.

Bilaga 3

Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien (FK 5163)

 Försäkringskassan	1 (1)
Intyg om rätt till vård i Sverige och EU-kort	
<h1>Visningsexemplar</h1>	
När giltighetstiden går ut behöver du söka på nytt.	
Om din situation förändras är du skyldig att meddela Försäkringskassan det. Det kan exempelvis vara att du ändrar civilstånd, flyttar till ett annat land, börjar arbeta eller får pension från ytterligare något land.	
Med vänlig hälsning	
Försäkringskassan	
<hr/>	
 Försäkringskassan	Information till dig som har fått intyget Visa det här intyget och fotolegitimation för att få
Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien.	<ul style="list-style-type: none">• sjukvård inom det allmänna sjukvårdssystemet till svensk patientavgift• fri tandvård till och med det år du fyller 22 (23 från 2019)• statligt tandvårdsstöd från och med det år du fyller 23 (24 från 2019)• subventionerad kostnad på receptbelagda läkemedel.
Förmånstagarens namn	Information till vårdgivare Vårdgivare ska fakturera Försäkringskassan via regionens ekonomienhet för den del av kostnaden som överstiger patientavgiften. Fakturan ska styrkas med en kopia på det här intyget. Vid frågor, kontakta vårt kundcenter för partner på 0771-17 90 00.
Födelsedatum	Information till tandvårdgivare Tandläkare/region ska fakturera Försäkringskassan för tandvårdsersättningen (med undantag för kostnader för studenter och folkbokförda som har rätt till fri tandvård på regionens bekostnad). Fakturan ska styrkas med en kopia på det här intyget. Vid frågor, kontakta vårt kundcenter för partner på 0771-17 90 00.
Identifikationsnummer	
Intygets giltighetstid Från och med (datum) Till och med (datum)	
Försäkringskassans adress och tjänstemans underskrift	
 Försäkringskassan Box 1164, SE 621 22 Vistby, Sweden	

FK 5163V (006.L002) Fastställt av Försäkringskassan

Bilaga 4

Information på olika språk till patienter från EU

I denna bilaga lämnas information på svenska till patienter från andra EU-länder, men även EES-länder och Schweiz, om avgifter för nödvändig vård. På SKR:s webbplats²⁰ finns översättningar av denna information till tyska, engelska, franska, italienska, spanska, polska, estniska, lettiska och litauiska.

²⁰ [Vård av personer från andra länder](https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/vardavpersonerfranandralander.65776.html)

(<https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/vardavpersonerfranandralander.65776.html>)

Svenska

Information till patienter från EU om avgifter för nödvändig vård

Ni kommer att erhålla/har erhållit vård av en svensk region.

Den subventionerade sjukvårdsavgift som Ni, såsom försäkrad i annan EU-stat, skall erlägga till regionen uppgår till SEK (beloppet ifylls av regionen) under förutsättning att Ni samtidigt kan uppvisa EU-kort eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort.

Om Ni saknar EU-kort eller intyg gäller följande

Skulle Ni sakna EU-kort eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort, blir Ni skyldig att kontant eller mot faktura betala hela beloppet för vården som uppgår till SEK (beloppet ifylls av regionen).

Om Ni skulle bli skyldig att betala hela vårdkostnaden kan Ni få ersättning för Era utlägg från Er behöriga institution.

Bilaga 5

Intyg om bosättning i Sverige enligt förordning 883/2004 (FK 5230)

Intyg FK 5230 finns i två varianter – ”Intyg om att du bor i Sverige” och ”Intyg om att du bor och arbetar i Sverige”.

 Försäkringskassan1 (1)

Visningsexemplar

Intyg om bosättning i Sverige enligt förordning 883/2004

Här får du ditt intyg om att du i Sverige. Visa upp intyget och en legitimation med foto när du söker vård eller betalar för läkemedel i Sverige. Intyget visar att du omfattas av högkostnadsskyddet för läkemedel och att du ska betala svensk patientavgift för sjukvård och sådan tandvård som regionerna ansvarar för inom det allmänna sjukvårdssystemet, samt att du har rätt till statligt tandvårdsstöd.

Om du blir folkbokförd i Sverige, flyttar från Sverige eller dina förhållande när det gäller arbete ändras ska du förstöra intyget.

Med vänlig hälsning

Försäkringskassan

 Försäkringskassan

Intyg om att du i Sverige

Namn
Födelsedatum
Identifikationsnummer
☐ Kvinna ☐ Man
Intygets giltighetstid
Från och med (datum) Till och med (datum)
Försäkringskassans adress och tjänstemans underskrift

 FörsäkringskassanBox 1164, SE 621 22 Visby, Sweden

Intyget visar att du i Sverige. Visa upp intyget och en legitimation med foto när du söker vård eller betalar för läkemedel i Sverige. Intyget visar att du omfattas av högkostnadsskyddet för läkemedel och att du ska betala svensk patientavgift för sjukvård och sådan tandvård som regionerna ansvarar för inom det allmänna sjukvårdssystemet, samt att du har rätt till statligt tandvårdsstöd.

FK 5230V (004 L 002) Färdställe av Försäkringskassan

Bilaga 6

Intyg om vård för f.d. gränsarbetare i det land där de tidigare arbetade (S3)

Samordning av de sociala trygghetsystemen

S3

Vård för f.d. gränsarbetare
i det land där de tidigare arbetade

Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 (*)

INFORMATION TILL INNEHAVAREN
Detta intyg visar att du har rätt till viss vård i det land där du tidigare arbetade. Om du visar upp det för en socialförsäkringsinstitution i det landet får du tillgång till vård på samma villkor som de personer som är försäkrade där. En förteckning över socialförsäkringsinstitutioner finns på <http://ec.europa.eu/social-security-directory/>

Visningsexemplar

1. INNEHAVARENS PERSONUPPGIFTER

1.1 Personligt identifikationsnummer i den behöriga medlemsstaten

1.2 Efternamn

1.3 Förnamn

1.4 Tidigare efternamn (***)

1.5 Födelsedatum

1.6 Adress i bosättningslandet

1.6.1 Postadress	1.6.3 Postnummer
1.6.2 Ort	1.6.4 Landskod

1.7 Personligt identifikationsnummer i den medlemsstat där innehavaren tidigare arbetade

1.8 Status

☐ 1.8.1 Före detta gränsarbetare	☐ 1.8.2 Familjemedlem till f.d. gränsarbetare
---	--

2. UPPGIFTER OM BEHANDLINGENA
Ovannämnda person har rätt till

2.1 fortsatt behandling som påbörjades i det land där personen tidigare arbetade, dvs. (***)

2.1.1 typ av behandling/sjukdom

2.2 behandling i det land där personentidigare arbetade (***)

(*) Artikel 28 i förordning (EG) nr 883/2004 och artikel 29 i förordning (EG) nr 987/2009.
(**) Uppgift som Innehavaren lämnar till Institutionen om den inte redan är känd där.
(***) Ange den medlemsstat där Innehavaren tidigare arbetade.

1/2

© Europeiska kommissionen

Visningsexemplar

3. UPPGIFTER OM DEN INSTITUTION SOM UTFÄRDAR BLANKETTEN

3.1 Namn Försäkringskassan

3.2 Postadress

3.3 Ort

3.4 Postnummer

3.5 Landskod SE

3.6 Institutionens ID-nummer 12600

3.7 Faxnummer

3.8 Telefonnummer

3.9 E-postadress

3.10 Datum

3.11 Underskrift

STÄMPEL

Försäkringskassan
Box 1164, SE 621 22 Vistby, Sweden

Bilaga 7

Intyg om rätt till planerad vård (S2)

Samordning av de sociala trygghetsystemen

S2

Rätt till planerad vård

Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 883/2004 och (EG) 987/2009 (*)

INFORMATION TILL INNEHAVAREN

Detta intyg visar att du har rätt till viss vård utomlands. Om du visar upp det för den berörda institutionen i det land där vården ska ges får du tillgång till vård på samma villkor som de personer som är försäkrade där. Du kan ha rätt till kompletterande ersättning enligt nationella ersättningsnivåer. Din socialförsäkringsinstitution kan informera dig om detta. En förteckning över socialförsäkringsinstitutioner finns på <http://ec.europa.eu/social-security-directory/>

Visningsexemplar

1. INNEHAVARENS PERSONUPPGIFTER

1.1 Personligt identifikationsnummer i den behöriga medlemsstaten

1.2 Efternamn

1.3 Förnamn

1.4 Tidigare efternamn (**)

1.5 Födelsedatum

1.6 Adress

1.6.1 Postadress	1.6.3 Postnummer
1.6.2 Ort	1.6.4 Landskod

2. TYP AV VÅRD OCH PLATS DÅR BEHANDLING SKER

2.1 Behandling

2.2 Plats där behandling sker

2.3 Förväntad behandlingstid

2.3.1 Startdatum	2.3.2 Slutdatum
------------------	-----------------

(*) Artiklarna 20, 27 och 36 i förordning (EG) nr 883/2004 och artiklarna 26 och 33 i förordning (EG) nr 987/2009.
(**) Uppgift som innehavaren lämnar till institutionen om den inte är känd där.

1/2

© Europeiska kommissionen

S2

Samordning av de sociala trygghetssystemen

Rätt till planerad vård

3. UPPGIFTER OM DEN INSTITUTION SOM UTFÄRDAR BLANKETTEN

- 3.1 Namn Försäkringskassan
- 3.2 Postadress
- 3.3 Ort
- 3.4 Postnummer
- 3.6 Institutionens ID-nummer
- 3.7 Faxnummer
- 3.8 Telefonnummer
- 3.9 E-postadress
- 3.10 Datum
- 3.11 Underskrift

3.5 Landskod SE

STÄMPEL

4. BEHÖRIG INSTITUTION (*)**

- 4.1 Namn
- 4.2 Gatuadress
- 4.3 Ort
- 4.4 Postnummer
- 4.6 Institutionens ID-nummer
- 4.7 Faxnummer
- 4.8 Telefonnummer
- 4.9 E-postadress

4.5 Landskod

(***) Dessa fält ska endast fyllas i om detta tillstånd har utfärdats på den behöriga institutionens vägnar i fall av akut livsnödvändig vård i enlighet med artikel 26.3 i förordning (EG) nr 987/2009.

Bilaga 8

Intyg om rätt till vård i Sverige för personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz (FK 5166)

 Försäkringskassan 1 (1)

Intyg om rätt till vård i Sverige och EU-kort

Här får du ditt intyg om rätt till vård i Sverige och inom kort kommer även ditt EU-kort, om du inte redan har ett. När giltighetstiden för intyget och kortet går ut behöver du ansöka på nytt.

Om din situation förändras innan dess är du skyldig att meddela Försäkringskassan det. Det kan exempelvis vara att du ändrar civilstånd, flyttar till ett annat land eller börjar arbeta.

Med vänlig hälsning

Försäkringskassan

 Försäkringskassan
Intyg om rätt till vård i Sverige för personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz

Förmånstagarens namn
Identifikationsnummer
Intygets giltighetstid Från och med (datum) till och med (datum)
Försäkringskassans adress och tjänstemans underskrift

 Försäkringskassan
Box 1164, SE-621 22 Visby, Sweden

Information till dig som har fått intyget
Visa det här intyget och fotolegitimation för att få

- sjukvård inom det allmänna sjukvårds-systemet till svensk patientavgift
- subventionerad kostnad på receptbelagda läkemedel.

Information till vårdgivare
Det här intyget visar att innehavaren har rätt till sjukvård till svensk patientavgift. Kostnaden ska regionen stå för. Fakturor med det här intyget som underlag kommer inte att godtas av Försäkringskassan. Vid frågor, kontakta vårt kundcenter för partner på 0771-17 90 00.

Information till tandvårdgivare
Innehavaren är försäkrad för bostättnings-baserade förmåner i Sverige. Det betyder att hen har rätt till fri tandvård/statligt tandvårdsstöd utan att visa intyget. Vid frågor, kontakta vårt kundcenter för partner på 0771-17 90 00.

FK 5166V (006 L 002) Färdigställt av Försäkringskassan

Bilaga 9

Tillfälligt LMA-kort för asylsökande i Sverige

Bilaga 10

Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i Sverige men försäkrade i annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien (FK 5164)

 Försäkringskassan 1 (1)

Intyg om rätt till vård i Sverige

Här får du ditt intyg om rätt till vård i Sverige. När giltighetstiden går ut behöver du ansöka på nytt.

Om din situation förändras innan dess är du ansvarig att meddela Försäkringskassan om det. Det kan exempelvis vara att du ändrar civilstånd, flyttar till ett annat land, börjar arbeta eller får pension från ytterligare något land.

Med vänlig hälsning

Försäkringskassan

 Försäkringskassan

Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i Sverige men försäkrade i ett annat EU/EES-land, Schweiz eller Storbritannien.

Förmånsägarens namn
Födelsedatum
Identifikationsnummer
Intygets giltighetstid Från och med (datum) Till och med (datum)
Försäkringskassans adress och tjänstemans underskrift

 Försäkringskassan
Box 1164, SE 621 22 Väiby, Sweden

Information till dig som har fått intyget
Visa det här intyget och fotolegitimation för att få

- sjukvård inom det allmänna sjukvårdssystemet till svensk patientavgift
- fri tandvård till och med det år du fyller 22 (23 från 2019)
- statligt tandvårdsstöd från och med det år du fyller 23 (24 från 2019)
- subventionerad kostnad på receptbelagda läkemedel.

Information till vårdgivare
Vårdgivare ska fakturera Försäkringskassan via regionens ekonomienhet för den del av kostnaden som överstiger patientavgiften. Fakturan ska styrkas med en kopia på det här intyget. Vid frågor, kontakta vårt kundcenter för partner på 0771-17 90 00.

Information till tandvårdgivare
Tandläkare/region ska fakturera Försäkringskassan för tandvårdsersättningen (med undantag för kostnader för studenter och folkbokförda som har rätt till fri tandvård på regionens bekostnad). Fakturan ska styrkas med en kopia på det här intyget. Vid frågor, kontakta vårt kundcenter för partner på 0771-17 90 00.

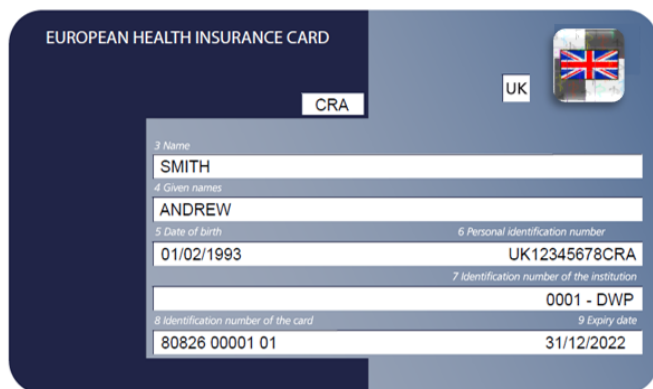
FK 5164/ (005 L 002) Färdigställt av Försäkringskassan

Bilaga 11

Sjukförsäkringskort utfärdade av Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland

Förutom gängse *uropeiskt sjukförsäkringskort (EHIC)* eller *provisoriskt intyg*, kan försäkrad i Förenade kungariket även uppvisa något av de särskilda sjukförsäkringskort som brittiska myndigheter nu utfärdar med anledning av bestämmelserna i utträdessavtalet samt handels- och samarbetsavtalet.

Det nya sjukförsäkringskort (UK EHIC) som gäller i alla EU/EES-länder och Schweiz (kortet gäller även i bosättningslandet men en person med ett brittiskt S1-formulär för bosättning i Sverige har rätt till vård här på mer förmånliga villkor genom sin folkbokföring):

UK EHIC-kort som enbart gäller i det land som innehavaren vistades i vid årsskiftet 2020/21:

Observera! För bruk i Sverige behöver landskoden vara SE (istället för FR). Brittiska EU-kort med en annan landskod, t.ex. FR, DE, DK, NO, FI, med mera, ger inte rätt till vård i Sverige.

Från och med januari 2021 utfärdar Förenade kungariket ett **"UK Global Health Insurance Card" (UK GHIC)** som fyller samma funktion som ett europeiskt sjukförsäkringskort:

För personer bosatta i Nordirland finns en variant (**UK GHIC NI**) utan flagga i bakgrunden (bosatta i Nordirland kan välja om de vill ha UK GHIC med flagga eller UK GHIC NI utan flagga):

Under övergångsperioden från EU-utträdet den 1 februari 2020 till den 31 december 2020, utfärdade Förenade kungariket ett **europiskt sjukförsäkringskort utan EU-logotyp** som gäller även efter övergångsperiodens slut:

EUROPEAN HEALTH INSURANCE CARD

UK

3 Name

4 Given names

5 Date of birth

6 Personal identification number

7 Identification number of the institution

8 Identification number of the card

9 Expiry date

Bilaga 12

Intyg om bosättning i Sverige enligt handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade Konungariket och Nordirland (FK 5230UK)

 Försäkringskassan 1 (1)

Visningsexemplar

Intyg om bosättning i Sverige enligt handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade Konungariket och Nordirland

Här får du ditt intyg om att du i Sverige. Visa upp intyget och en legitimation med foto när du söker vård eller betalar för läkemedel i Sverige. Intyget visar att du omfattas av högkostnadsskyddet för läkemedel och att du ska betala svensk patientavgift för sjukvård och sådan tandvård som regionerna ansvarar för inom det allmänna sjukvårdssystemet, samt att du har rätt till statligt tandvårdsstöd.

Om du blir folkbokförd i Sverige, flyttar från Sverige eller dina förhållande när det gäller arbete ändras ska du förstöra intyget.

Med vänlig hälsning

Försäkringskassan

 Försäkringskassan

Intyg om att du i Sverige

Namn	
Födelsedatum	
Identifikationsnummer	☐ Kvinna ☐ Man
Intygets giltighetstid	
Från och med (datum) Till och med (datum)	
Försäkringskassans adress och tjänstemans underskrift	
 Försäkringskassan Box 1164, SE 621 22 Visby, Sweden	

Intyget visar att du i Sverige. Visa upp intyget och en legitimation med foto när du söker vård eller betalar för läkemedel i Sverige. Intyget visar att du omfattas av högkostnadsskyddet för läkemedel och att du ska betala svensk patientavgift för sjukvård och sådan tandvård som regionerna ansvarar för inom det allmänna sjukvårdssystemet, samt att du har rätt till statligt tandvårdsstöd.

FK 5230UK (001 L 002) Färdigställt av Försäkringskassan

Bilaga 13

Intyg om fortsatt rätt till förmåner från sjuk- och moderskapsförsäkring (E112)

ADMINISTRATIVA KOMMISSIONEN
FÖR SOCIAL TRYGGHET
FÖR MIGRERANDE ARBETARE

E 112 SE ⁽¹⁾

INTYG OM FORTSATT RÄTT TILL FÖRMÅNER FRÅN SJUK- OCH MODERSKAPSFÖRSÄKRING
Förordning (EEG) nr 1408/71: artikel 22.1 b i; artikel 22.1 c i; artikel 22.3, artikel 22 a, artikel 31
Förordning (EEG) nr 574/72: artikel 22.1 och 22.3, artikel 23, artikel 31.1 och 31.3

Den behöriga institutionen eller institutionen på den försäkrades, pensionstagarens eller familjemedlemmens boställningsort skall utfärda denna blankett till den försäkrade, pensionstagaren eller familjemedlemmen. Om den försäkrade eller pensionstagaren skall åka till Storbritannien skall ett exemplar också skickas till Departementet för Work and Pensions, Pension Service, International Pension Centre, Tyneview Park, Newcastle-upon-Tyne.

Texta och skriv endast på linjerna. Blanketten består av två sidor, av vilka ingen får utelämnas.

☐ Försäkrad	☐ Familjemedlem till den försäkrade
☐ Egenföretagare	☐ Familjemedlem till en egenföretagare
☐ Pensionstagare (anställd)	☐ Familjemedlem till en pensionstagare (anställd)
☐ Pensionstagare (egenföretagare)	☐ Familjemedlem till en pensionstagare (egenföretagare)

1

1.1 Efternamn (2): _____

1.2 Förnamn (3): _____ Födelsedatum: _____

1.3 Tidigare efternamn: _____

1.4 Adress i det behöriga landet: _____

1.5 Adress i det land till vilket den försäkrade eller pensionären skall bege sig: _____

1.6 Personnummer eller motsvarande (4): _____

2 Ovannämnda person har fortsatt rätt till vårdförmåner
 från sjuk- och moderskapsförsäkring från olycksfallsförsäkring för olycksfall utanför arbetet (5)
i _____ (land), dit han/hon skall bege sig

2.1 för att bosätta sig

2.2 för att få medicinsk behandling vid _____
_____ eller annan liknande inrättning på annan ort om det är medicinskt nödvändigt för denna behandling.

2.3 för att sända biologiska prover för analys utan att den berörda personen behöver närvara.

3 Dessa förmåner kan utges på grundval av detta intyg
fr.o.m _____ to.m _____

4 Utåtandet från vår undersökande läkare

4.1 ☐ bifogas denna blankett i stulet kuvert
4.2 ☐ sändes den _____ till (7) _____
4.3 ☐ sänds av oss på begäran
4.4 ☐ har inte utfärdats

5 Behörig Institution för sjuk- och moderskapsförsäkring

5.1 Namn: _____
5.2 Institutionens identifieringsnummer: 3210
5.3 Adress: _____
5.4 Stämpel _____
5.5 Datum: 18.01.2022
5.6 Underskrift _____

E 112 (003), 003) Föreläggning av Fördelningsskatten

2022-01-18 16:14:34

1

Upplysningar till den berörda personen

Du skall så snart som möjligt skicka denna blankett till Institutionen för sjuk- och moderskapförsäkring på den ort dit du ska bege dig, enligt följande:

Belgien: Den mutuelle du valt.

Tjeckien: Den zdravotnítovna du valt.

Danmark: Vårdgivaren, i regel allmänläkare, som remitterar dig till en specialist.

Tyskland: Den Krankenkasse du valt.

Estland: Eesti Hoiukassa.

Grekland: Normalt det regionala eller lokala IKA-kontoret (Socialförsäkringsinstitutet). Kontoret utfärdar en "hälsobok" som den försäkrade behöver för att kunna få vårdförmåner.

Spanien: De läkare och sjukhus som är anknutna till det spanska socialförsäkringssystemet. Blanketten skall lämnas in tillsammans med en fotokopia.

Frankrike: Caisse primaire d'assurance-maladie.

Irland: Lokalkontoret för Health Service Executive.

Italien: normalt Azienda sanitaria locale som ansvarar för det berörda området.

Cypern: Ministry of Health, 1448 Lefkosia.

Lettland: Veseības obligātā apdrošināšanas valsts agentūra

Litauen: Teritorė ligoniu kasa, institutioner för sjuk- och moderskapförsäkring.

Luxemburg: Caisse de maladie des ouvriers.

Ungern: Vårdgivaren

Malta: offentliga sjukvårdsinrättningar (läkare, tandläkare, sjukhus, hälsovårdscentraer) som ger medicinsk behandling.

Nederländerna: Behörig sjukkasas på bosättningsorten eller om det är fråga om en tillfällig vistelse, Agis zorgverzekering, Utrecht.

Österrike: Behörig Gebietskrankenkasse på bosättningsorten.

Polen: Regionalkontor för Narodowy Fundusz Zdrowia på bosättningsorten eller vistelseorten.

Portugal: På fastlandet: Administração Regional de Saúde på bosättnings- eller vistelseorten; Madeira: Centro de Saúde på vistelseorten; Azorerna: Centro de Saúde på vistelseorten.

Slovenien: Regionalkontoret för Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZSZ) på vistelse- eller bosättningsorten.

Slovakien: Det zdravotná piosťovňa som den försäkrade valt.

Finland: Folkpensionsanstaltens (Kansanterveyslaitos) lokalkontor. Blanketten måste visas för den hälsovårdscentral eller det allmänna sjukhus som ger medicinsk behandling.

Sverige: Försäkringskassan. Blanketten skall uppvisas för vårdgivaren.

Storbritannien: Nationella hälsovårdsinrättningar (läkare, tandläkare, sjukhus osv.) som ger medicinsk behandling.

Island: Tryggingastofnun ríkisins, Reykjavík.

Liechtenstein: Amt für Volkswirtschaft, Vaduz.

Norge: Lokale trygdekontor.

Schweiz: Institution commune LAMai - Istitutozione comune LAMai - Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn. Blanketten skall lämnas till den läkare eller det sjukhus som ger medicinsk behandling.

ANMÄRKNINGAR

- (1) Landskod för det land där den Institution som först fyller i blanketten är belägen: BE = Belgien; CZ = Tjeckien; DK = Danmark; DE = Tyskland; EE = estland; GR = Grekland; ES = Spanien; FR = Frankrike; IE = Irland; IT = Italien; CY = Cypern; LV = Lettland; LT = Litauen; LU = Luxemburg; HU = Ungern; MT = Malta; NL = Nederländerna; AT = Österrike; PL = Polen; PT = Portugal; SI = Slovenien; SK = Slovakien; FI = Finland; SE = Sverige; UK = Storbritannien; IS = Island; LI = Liechtenstein; NO = Norge; CH = Schweiz.
- (2) Ange samtliga efternamn i den ordning de anges på ID-kort eller pass.
- (3) Ange förnamn i den ordning de anges på ID-kort eller i pass.
- (4) Om familjemedlemmen inte har något personnummer eller motsvarande skall den försäkrades nummer anges.
- (5) Ifylls av franska Institutioner för egenföretagare inom jordbrukssektorn.
- (6) Skall fyllas i om detta är möjligt.
- (7) Namn och adress till den Institution till vilken läkarutlåtandet har sänts.

Bilaga 14

Intyg om rätt till vårdförmåner från arbetsskadeförsäkring (E123)

ADMINISTRATIVA KOMMISSIONEN
FÖR SOCIAL TRYGGHET
FÖR MIGRERANDE ARBETARE

Se anvisningar på sid. 3
E 123 SE (1)

INTYG OM RÄTT TILL VÅRDFÖRMÅNER FRÅN ARBETSSKADEFÖRSÄKRING

Förordning (EEG) nr 1408/71: artikel 52 a, artikel 55.1 a i, 55.1 b i och 55.1 c i
Förordning (EEG) nr 574/72: artikel 60.1, artikel 62.4 och 62.6, artikel 63.1 och 63.3

Om blanketten begärts av Institutionen på den försäkrades bostättnings- eller vistelseort genom blankett E 107, skall den skickas till denna Institution. I annat fall skall den lämnas till den försäkrade.

Texta och skriv endast på de streckade linjerna. Blanketten består av tre sidor.

Välj land Välj institution

1 Institution på bostättnings- eller vistelseorten (2)

1.1 Namn:

1.2 Institutionens identifieringsnummer:

1.3 Adress:

1.4 Referens: er E 107-blankett daterad den

2 Försäkrad

2.1 Efternamn (3):

2.2 Efternamn vid födseln (om annat):

2.3 Förnamn: Födelsedatum:

2.4 Personnummer eller motsvarande:

2.5 Den försäkrade är anställd
 egenföretagare
 gränsarbetare (anställd)
 gränsarbetare (egenföretagare)
 arbetslös

3 Med anledning av

3.1 upplysningar som lämnats på er E 107-blankett daterad den

3.2 det olycksfall i arbetet som inträffade den
och som fått följande konsekvenser:

3.3 den arbetsjukdom som konstaterades den
och som fått följande konsekvenser:

3.4 det tillstånd vi gett den berörda personen att behålla rätten till vårdförmåner
i (land), dit han/hon skall bege sig
 för att bosätta sig för att medicinsk behandling

2023-01-18 16:46
E 123 (004L 002) Färdigt av Försäkringskassan

1

4		Ovannämnda person kan uppbära vårdformånar för	
☐	olycksfall i arbetet	☐	arbetsjukdom
4.1	☐ för en period som fastställs i lagsluttningen i bopättringslandet		
4.2	☐ fr.o.m. _____	☐	t.o.m. _____
4.3	☐ i högst tre månader		
4.4	☐ under obegränsad tid		

5		Utåtande från vår undersökande läkare	
5.1	☐ bifogas i slutet kuvert		
5.2	stickas den _____ till (4) _____		
5.3	☐ kan fås av oss på begäran		
5.4	☐ har inte utfärdats		

6		Behörig Institution	
6.1	Namn: _____		
6.2	Institutionens identifieringsnummer: _____		
6.3	Adress: _____		
6.4	Stämpel	6.5	Datum: <u>18.01.2022</u>
		6.6	Underskrift _____

2022-01-18 16:48

Upplysningar till den försäkrade

Du skall så snart som möjligt skicka detta intyg till en försäkringsinstitution i det land till vilket du begivit dig enligt följande:

Belgien:

- a) för vårdformånar som utbetalats på grund av sjukdom eller olycksfall utanför arbetet, *den mutuelle* du valt.
 b) för vårdformånar som utbetalats på grund av arbetsjukdom, *ie Fonds des malades professionnelles*, 1210 Bryssel

Tjeckien: *behörig Zdravotní pojist'ovna***Cypern:** *Ministry of Health*, 1448 Lefkosia. Berörda personer kan ansöka om ett cypriskt sjukvårdskort, som krävs för att få vårdformånar vid offentliga sjukvårdsinstitutioner.**Danmark:** behandling av läkare eller tandläkare kan fås genom allmänläkare eller tandläkare som är anslutna till det offentliga sjukvårdssystemet. Personer som behöver akut sjukhusvård kan vända sig direkt till ett offentligt sjukhus.**Tyskland:** *behörig olycksfallsförsäkringsinstitution på bopättrings- eller vistelseorten.***Grekland:** normalt det regionala eller lokala IKA-kontoret (*socialförsäkringsinstitutet*). Kontoret utfärdar en "hälsobok" som den försäkrade behöver för att kunna få vårdformånar.**Spanien:** de läkare och sjukhus som är anslutna till det spanska socialförsäkringssystemet. Blanketten skall lämnas in tillsammans med en fotokopia.**Estland:** *Eesti haigekassa.***Frankrike:** *Caisse primaire d'assurance-maladie.***Irland:** det Health Board-kontor inom vars område formånar begärs.**Italien:**

- a) för vårdformånar, det ASL-kontor (*Azienda sanitaria locale*) som ansvarar för det berörda området. För sjömän och flygpersonal inom civilflyget, det kontor för *Ministero della sanità - Ufficio di sanità marittima o aerea*, som ansvarar för området i fråga.
 b) för proteser, större hjälpmedel, rättmedicinska formånar och läkarundersökningar eller läkarintyg, INAIL-kontoret (*Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro*).

E 123 (004) 000 Försäkrade av Föreläggningen

Lettland: Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūra.
Litauen: Teritorinė ligonių kasa. Medicinsk behandling kan fås utan att man först kontaktar institutionen.
Luxemburg: Association d'assurance contre les accidents.
Ungern: Behörigt lokalkontor för Megyei Egészségbiztosítási Pénztár.
Malta: Entitlement Unit, Ministry of health, 23 John Street, Valletta, CMR02.
Nederländerna: en behörig sjukförsäkring på bosättningsorten, eller vid tillfällig vistelse, Agis zorgverzekering, Utrecht. Läkare, tandläkare eller apotekare kan konsulteras utan att man först kontaktar Agis zorgverzekering.
Österrike: behörigt Gebietskrankenkasse på bosättnings- eller vistelseort, eller Allgemeine Unfallversicherungsanstalt, Wien.
Polen: behörigt regionalkontor för Narodowy Fundusz Zdrowia på vistelseorten.
Portugal: Centro Nacional de Proteção contra os Riscos Profissionais, Lissabon.
Slovenien: behörigt regionalkontor för Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZSZ) på bosättnings- eller vistelseorten.
Slovakien: det Zdravotná poisťovňa enligt vad den försäkrade personen valt.
Finland: Oivoksaliförsäkringsanstaltens förbund (Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto).
Sverige: Försäkringskassan. Medicinsk behandling (sjukhus, läkare, tandläkare osv.) kan sökas utan att man först kontaktar Försäkringskassan.
Storbritannien: den sjukvårdsinrättning (läkare, sjukhus osv.) som ger behandling.
Island: Tryggingastofnun ríkisins, Reykjavík.
Liechtenstein: Amt für Volkswirtschaft.
Norge: lokale trygdekontor. Medicinsk behandling kan sökas utan att man först kontaktar trygdekontoret.
Schweiz: Caisse nationale Suisse d'assurance en cas d'accidents - Schweizerische Unfallversicherungsanstalt - Cassa nazionale svizzera di assicurazione in caso di infortunio, Luzern. Medicinsk behandling (sjukhus, läkare, apotekare osv.) kan fås utan att man först kontaktar denna institution.

ANMÄRKNINGAR

- (1) Landskod för det land där den institution som fyller i blanketten är belägen: BE = Belgien; CZ = Tjeckien; DK = Danmark; DE = Tyskland; EE = Estland; GR = Grekland; ES = Spanien; FR = Frankrike; IE = Irland; IT = Italien; CY = Cypern; LV = Lettland; LT = Litauen; LU = Luxemburg; HU = Ungern; MT = Malta; NL = Nederländerna; AT = Österrike; OL = Polen; PT = Portugal; SI = Slovenien; SK = Slovakien; FI = Finland; SE = Sverige; UK = Storbritannien; IS = Island; LI = Liechtenstein; NO = Norge; CH = Schweiz.
- (2) Fylls i endast om blanketten utfärdas på begäran av institutionen på den försäkrades bosättnings- eller vistelseort. Om den försäkrade skall åka till Storbritannien skall ett exemplar också sändas till Department for Work and Pensions, Pension Service, International Pension Centre, Tyneview Park, Newcastle-upon-Tyne.
- (3) Ange samtliga efternamn i den ordning de anges på ID-kort eller i pass.
- (4) Namn och adress till den institution till vilken läkarutlåtandet har sändits.

Bilaga 15

Intyg om rätt till hälso- och sjukvård för personer som omfattas av arbetsskadeförsäkring (DA1)

Samordning av de sociala trygghetssystemen

DA1

Rätt till hälso- och sjukvård för personer som omfattas av arbetsskadeförsäkring

Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 883/2004 och (EG) 987/2009 (*)

INFORMATION TILL INNEHAVAREN

Denna handling är avsedd för försäkrade personer som flyttar till, är bosatta i eller vistas i ett annat EU-land än det land där de har arbetsskadeförsäkring. Denna handling ska uppvisas för socialförsäkringsinstitutionen eller den institution som handlägger arbetsskadeärenden i bosättnings- eller vistelseslandet för att du ska ha rätt till hälso- och sjukvårdsförmåner.

Du kan ha rätt till tilläggsersättning i enlighet med nationella ersättningsregler i vistelseslandet. Din socialförsäkringsinstitution kan ge dig upplysningar om detta. En förteckning över socialförsäkringsinstitutioner finns på <http://ec.europa.eu/social-security-directory/>

1. INNEHAVARENS PERSONUPPGIFTER

1.1 Personligt identifikationsnummer i den behöriga medlemsstaten

1.2 Efternamn

1.3 Förnamn

1.4 Tidigare efternamn (***)

1.5 Födelsedatum

1.6 Arbetsmässig status

1.6.1 Anställd 1.6.2 Egenföretagare 1.6.3 Arbetslös

1.7 Adress i bosättnings-/vistelseslandet

1.7.1 Postadress 1.7.3 Postnummer

1.7.2 Ort 1.7.4 Landskod

2. INNEHAVAREN HAR RÄTT TILL VÄRDFÖRMÅNER

2.1.1 vid arbetsolycka 2.1.2 vid arbetssjukdom

2.2. Förväntad behandlingstid

2.2.1 under den tidsperiod som fastställs i lagstiftningen i innehavarens bosättningsland

2.2.2 startdatum slutdatum

2.2.3 högst tre månader 2.2.4 obegränsad tidsperiod

(*) Artikel 36 i förordning (EG) nr 883/2004 och artikel 33 i förordning (EG) nr 987/2009.
(**) Uppgift som innehavaren lämnar till Institutionen om den inte är känd där.

1/2

© Europeiska kommissionen

Rätt till hälso- och sjukvård för personer som omfattas av arbetsskadeförsäkring

3. INNEHAVAREN HAR RÄTT TILL HÄLSO- OCH SJUKVÅRD TILL FÖLJD AV

- 3.1 Arbetsolycka 3.1.1 den (datum) [redacted]
3.1.2 med följande konsekvenser
[redacted]
- 3.2 Arbetssjukdom diagnostiserad 3.2.1 den (datum) [redacted]
3.2.2 med följande konsekvenser
[redacted]
- 3.3 Det tillstånd vi har beviljat personen i fråga att behålla rätten till
vårdförmåner i [redacted] (land), där han eller hon ska
- 3.3.1 bosätta sig 3.3.2 få medicinsk behandling

4. UTLÅTANDE AV VÅR UNDERSÖKANDE LÄKARE

- 4.1 bifogas i ett förslutet kuvert 4.2 kan fås på begäran
- 4.3 skickades 4.3.1 den [redacted] 4.3.2 till [redacted]
- 4.4 har inte upprättats

5. UPPGIFTER OM DEN INSTITUTION SOM UTFÄRDAR BLANKETTEN

- 5.1 Namn Försäkringskassan
5.2 Postadress [redacted]
5.3 Ort [redacted]
5.4 Postnummer [redacted] 5.5 Landskod SE
5.6 Institutionens ID-nummer 12600
5.7 Faxnummer [redacted]
5.8 Telefonnummer [redacted]
5.9 E-postadress [redacted]
5.10 Datum 18.01.2022
5.11 Underskrift

STÄMPEL

Försäkringskassan
Box 1164, SE-021 22 Vistby, Sweden

Vård av personer från andra länder

Denna handbok är ett praktiskt stöd åt den personal som arbetar med patientavgifter och fakturering i de fall vård ges till personer från andra länder. Handboken innehåller en sammanställning av bestämmelser om finansiering av vård via Försäkringskassan, Migrationsverket, patienten och regionerna.

Upplysningar om innehållet

Erik Svanfeldt, erik.svanfeldt@skr.se

Olle Olsson, olle.olsson@skr.se, kapitel 8, 9 och 10

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2022

ISBN/Beställningsnummer: 978-91-8047-012-4

Text: Erik Svanfeldt

Produktion: SKR